

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 12-13 kwietnia 2018
na kierunku kulturoznawstwo
prowadzonym na Wydziale Humanistycznym
w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu.....	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	155
Dobre praktyki	16
Zalecenia	16
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	166
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	17
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	25
Dobre praktyki	26
Zalecenia	27
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	33
Dobre praktyki	35
Zalecenia	35
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia.....	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	39
Zalecenia	39
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	40
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	40
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	41
Dobre praktyki	41
Zalecenia	41
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia.....	42
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	42

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	43
Dobre praktyki	43
Zalecenia	43
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia.....	44
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7	44
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	46
Dobre praktyki	47
Zalecenia	47
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	47
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8	47
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	50
Dobre praktyki	50
Zalecenia	50
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny	50
Załączniki:	52
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	53
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.....	54
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	54
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	75
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	78
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa.....	78
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.....	79

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Bożena Stawoska-Jundziłł, członek PKA

Członkowie:

1. prof. dr hab. Małgorzata Leyko, członek PKA
2. dr hab. Dorota Fox, ekspert PKA
3. Łukasz Wyszynski, ekspert PKA
4. Adrianna Czarnecka, ekspert PKA

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* prowadzonym na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Kulturoznawstwo
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I i II stopnia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszaru nauk humanistycznych
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauki humanistyczne, dyscyplina kulturoznawstwo
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia: • 6 semestrów, 180 punktów ECTS Studia II stopnia: • 4 semestry, 120 punktów ECTS
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Studia I stopnia: 1) Filmowo-teatralna

	2) Moda w kulturze Studia II stopnia: 1) Kultura popularna 2) Kultura małych ojczyzn	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I stopnia: licencjat Studia II stopnia: magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	Studia I stopnia: 14 Studia II stopnia: 12	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	63	0
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia I stopnia: 1770 godzin Studia II stopnia: 765 godzin	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Zadowalająca

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Kierunek *kulturoznawstwo* prowadzony jest na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, a jego koncepcja wpisuje się w misję i strategię Uczelni, z którymi kompatybilna jest misja i strategia Wydziału Humanistycznego na lata 2012-2016 zatwierdzona *Uchwałą Rady Wydziału nr 387/VI/2011/2012* i zaktualizowana na lata 2016-2020 *Uchwałą Senatu UW nr 5/2016/2017* i odpowiednio *Uchwałą Rady Wydziału nr 95/2016/2017*. Cel strategiczny to wzmocnienie naukowe Wydziału oraz dbałość o wysoki poziom badań naukowych i jakości kształcenia w powiązaniu z optymalizacją organizacji procesu dydaktycznego. Misją Uczelni jest kierowanie się zasadą wolności badań naukowych i nauczania z poszanowaniem różnorodności poglądów i reguł demokracji. Realizacji tej misji w odniesieniu do kierunku *kulturoznawstwo* służy współpraca z innymi jednostkami Uczelni oraz instytucjami regionalnymi, krajowymi i zagranicznymi. Opracowując koncepcję kształcenia dla kierunku *kulturoznawstwo* – w powiązaniu z misją i strategią Wydziału Humanistycznego – dążono do uwzględnienia w niej wzbogacania i różnicowania oferty kształcenia, spełnienia wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji, modyfikacji programów kształcenia i opracowania nowych standardów dyplomowania. Za główny cel kształcenia uznano wszechstronny rozwój studentów, gotowych do ciągłego podnoszenia kwalifikacji.

W planach rozwoju koncepcji kształcenia brano pod uwagę postęp w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, co przekładało się np. na oferowanie studentom nowych specjalizacji – na studiach I stopnia (literatura a sztuki wizualne, antropologia kulturowa, filmoznawczo-teatrologiczna) i na studiach II stopnia (kultura popularna, kultura PRL, kultura a technika). Pod wpływem nowych osiągnięć naukowych dokonywano także weryfikacji sylabusów przedmiotów i aktualizowano literaturę zalecaną studentom.

W koncepcji kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* I i II stopnia mniejsze znaczenie miało umiędzynarodowienie procesu kształcenia, gdyż Jednostka w niewielkim zakresie wykorzystuje współpracę zagraniczną do modyfikacji programu i doskonalenia jakości kształcenia. Pracownicy Instytutu Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa, którzy stanowią minimum kadrowe dla kierunku *kulturoznawstwo*, angażują się indywidualnie we współpracę międzynarodową – uczestniczą w konferencjach (np. w Université de Toulouse; Uniwersytet La Laguna, Hiszpania; Académie Polonaise des Sciences, Centre Scientifique à Paris) i realizację projektów międzynarodowych, odbywają staże np. w ramach programu Erasmus+ (Uniwersytet Konstantina Filozofa w Nitrze, European University Viadrina, Frankfurt/Oder, Niemcy, Uniwersytet La Laguna w Hiszpanii) – ale aktywność ta nie przekłada się na umiędzynarodowienie programu studiów *kulturoznawstwa*: prowadzenie zajęć w językach obcych, wykłady gościnne czy międzynarodowe projekty dydaktyczne.

W procesie doskonalenia koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni (pracownicy i studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (partnerzy i pracodawcy). Pod wpływem wyrażonych przez studentów oczekiwań wobec programu kształcenia na II stopniu kształcenia przeniesiono zajęcia z przedmiotu *Wędrowka motywów literackich*, który wymaga intensywnego przygotowania, na semestr wcześniejszy, by nie pokrywał się z końcową fazą przygotowywania pracy magisterskiej. Z kolei pod wpływem dyskusji z partnerami zewnętrznymi, którzy współuczestniczą w realizacji pewnych bloków zajęć lub realizacji praktyk, modyfikowane są treści merytoryczne, by możliwie najlepiej dostosować nauczanie do oczekiwań rynku pracy. Partnerami tymi są np. pracownicy działu kultury Polskiego Radia PiK, Wojewódzkiego Ośrodka Kultury i Filharmonii Pomorskiej.

Kierunek *kulturoznawstwo* prowadzony na Wydziale Humanistycznym UKW wywodzi się z literaturoznawstwa i w dużej mierze opiera się na literaturoznawczej specjalizacji badań wykładowców prowadzących zajęcia. Dopiero w roku 2011 powstał Zakład Kulturoznawstwa, którego pracownicy kładą nacisk na związki kultury z działalnością człowieka w jej diachronicznym i synchronicznym ujęciu. Jednostka prowadząca kierunek *kulturoznawstwo* stara się odnaleźć własny oryginalny profil kształcenia, lecz niektóre działania zmierzające w tym celu są zbyt chaotyczne i mało ustabilizowane, by mogły dać kandydatom wyraźny sygnał na czym polega specyfika i wyjątkowość kształcenia na tym kierunku. Dotyczy to np. specjalizacji na I i na II stopniu kształcenia, które w minionych latach podlegały nieustannym zmianom z roku na rok (literatura a sztuki wizualne, antropologia kulturowa, filmoznawczo-teatrologiczna, moda i design na I stopniu i kultura popularna, kultura PRL, kultura a technika na II stopniu); ponadto kierunek zapowiadał uruchomienie dwóch specjalizacji na każdym

poziomie, lecz z powodu małej liczby studentów uruchamiano tylko jedną. W efekcie kandydaci nie mieli pewności jaka specjalizacja zostanie uruchomiona. Dla większej stabilizacji i możliwości rozwijania specjalizacji Jednostka powinna dążyć do stałego utrzymania wybranych specjalizacji i powiększania ich atrakcyjności dla studentów.

1.2.

Pracownicy zatrudnieni w Jednostce prowadzącej kierunek studiów *kulturoznawstwo* prowadzą wielokierunkowe i zróżnicowane badania mieszczące się w dziedzinie nauk humanistycznych oraz w dyscyplinie naukowej kulturoznawstwo, do której odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku. Ponieważ rodowód ocenianego kierunku studiów wywodzi się z literaturoznawstwa i stworzony został pierwotnie przez kadre o kwalifikacjach literaturoznawczych, to dorobek naukowy zasada się w dużej mierze na relacjach literatura – kultura, ze szczególnym uwzględnieniem kultury polskiej i jej miejsca w dziedzictwie kulturowym Europy. Wśród zagadnień podejmowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Jednostki należy wymienić problematykę antropologiczną w literaturze i sztuce; związki między dziedzinami sztuki, epokami, literaturami; literatura i kultura w dobie totalitaryzmu; literatura, jako świadectwo przeobrażeń kultury europejskiej w XIX i XX wieku; onomastyka, jako świadectwo kultury dawnej; religijne i metafizyczne tropy w wybranych tekstach kultury; konteksty polskiego kina i obraz II wojny w filmie polskim; narodowe konteksty kina europejskiego; historia architektury i sztuki nowoczesnej. Badania te mają charakter kompleksowy, różnorodny i odznaczają się aktualnością podejmowanej problematyki. Z tego względu należy uznać, że kierunek badań podejmowanych w Jednostce jest związany z dążeniem do zapewnienia warunków osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla kierunku *kulturoznawstwo* i realizacji programu studiów. Dla przykładu należy podać takie efekty kształcenia z zakresu wiedzy, jak na I stopniu K_W03 (rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów kultury, posługuje się odpowiednią terminologią oraz wiedzą dotyczącą przekazów kulturowych z uwzględnieniem jej historii oraz kierunków rozwoju); K_W05 (przedstawia podstawowe problemy nauk o człowieku, główne dziedziny refleksji antropologicznej, idee antropologii kulturowej oraz jej miejsce w myśli współczesnej, prezentuje związki antropologii z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi oraz jej rolę w analizie zjawisk kultury współczesnej), zaś dla II stopnia K_W01 (ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o specyfice kulturoznawstwa, jego usytuowaniu w obrębie nauk humanistycznych oraz metodologii nauk humanistycznych, ukierunkowaną na samodzielny rozwój i twórcze za-stosowanie w

działalności profesjonalnej); K_W05 (ma pogłębioną wiedzę na temat specyfiki wybranych obszarów kulturowych (zwłaszcza Europy) uwzględniającą ich historyczny rozwój, aspekt materialny i symboliczny oraz relację z religią), w których znajdują pełne potwierdzenie badania podejmowane w Jednostce.

Wyniki badań naukowych prowadzonych w Jednostce mają wpływ na kształtowanie koncepcji kształcenia przede wszystkim w podnoszeniu atrakcyjności specjalizacji kierunkowych, zwłaszcza specjalizacji filmoznawczo-teatrologicznej na studiach I stopnia i specjalizacji kultura popularna na studiach II stopnia. Ponadto tematy prac badawczych pracowników znajdują odzwierciedlenie w zajęciach specjalnościowych na studiach I i II stopnia oraz na seminariach dyplomowych.

1.3.

Efekty kształcenia dla kierunku *kulturoznawstwo* zostały opracowane zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji i zatwierdzone *Uchwałą Senatu UKW Nr 156/2012/2013 z 25 X 2013*. Efekty kształcenia dla kierunku *kulturoznawstwo* są zgodne z efektami kształcenia dla obszaru nauk humanistycznych na studiach I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim, zgodnie z przyporządkowaniem kierunku. W zakresie wiedzy efekty kształcenia dla studiów I stopnia (łącznie 20) odnoszą się do 10 deskryptorów wskazanych dla obszaru nauk humanistycznych, zaś dla studiów II stopnia (łącznie 22) odnoszą się do 9 deskryptorów. Na studiach I stopnia w zakresie wiedzy jest to np. K_W01 opisuje podstawowe elementy wiedzy dotyczące zakresu oraz miejsca i roli kulturoznawstwa w obrębie nauk humanistycznych (H1A_W01); K_W02 definiuje podstawowe terminy z zakresu nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu kulturoznawstwa (H1A_W02). Na studiach II stopnia w zakresie wiedzy – K_W01 ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o specyfice kulturoznawstwa, jego usytuowaniu w obrębie nauk humanistycznych oraz metodologii nauk humanistycznych ukierunkowanych na twórczy rozwój i zastosowanie w działalności praktycznej (H2A_W01). Podobnie w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniono podobne proporcje. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy na studiach II stopnia wskazują na wyraźny progres wiedzy zdobywanej przez studenta w stosunku do studiów I stopnia. Także umiejętności i kwalifikacje społeczne na II stopniu wskazują na bardziej zaawansowane przygotowanie studenta do umiejętności posługiwania się zdobytą wiedzą oraz pełnienia bardziej odpowiedzialnych funkcji w środowisku zawodowym i w społeczeństwie. Efekty kształcenia zdefiniowane dla modułów/specjalizacji są spójne z efektami określonymi dla ocenianego kierunku i stanowią ich uszczegółowienie bądź profilowanie zgodne ze

specyfiką przedmiotu/przedmiotów bądź specjalizacji. Efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów z ich odniesieniem do efektów kierunkowych zostały przedstawione w sylabusach przedmiotów. Na przykład dla przedmiotu *Dzieje kultury* na I roku studiów I stopnia relacje między efektami kierunkowymi a efektami przedmiotowymi przedstawiają się w sposób następujący:

Efekty kształcenia	Efekty kierunkowe	Efekty przedmiotowe
	K_W08 zna najważniejsze ogniwa historii powszechnej i wyjaśnia jej oddziaływanie na rozwój kultury europejskiej, zna najważniejsze ogniwa historii kultury polskiej i jej związki z kulturą europejską oraz kryteria ich periodyzacji	W01 zna najważniejsze ogniwa przemian historycznych i wyjaśnia ich oddziaływanie na rozwój kultury
	K_W09 prezentuje elementarne problemy z zakresu historii i teorii kultury oraz krytyki sztuki	W02 prezentuje podstawowe problemy związane z przemianami zachodzącymi w kulturze w zależności od oddziaływania określonych prądów myślowych, estetycznych etc.
	K_U01wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje, dotyczące kultury i różnych jej obszarów pochodzące z mediów tradycyjnych i elektronicznych	U01 wyszukuje, ocenia, selekcjonuje materiały dotyczące przemian kulturowych
	K_U02 wykorzystuje wiedzę i posługuje się podstawową terminologią z zakresu teorii, historii kultury, filozofii, antropologii, religioznawstwa, semiotyki, historii sztuki, folklorystyki, socjologii kultury, nauki o komunikowaniu w typowych sytuacjach zawodowych i społecznych	U02 potrafi wykorzystać wiedzę i terminologię zakresu dziejów kultury
	K_U12 konstruuje typowe prace pisemne (teksty użytkowe, naukowe, popularne i popularno-naukowe) i ustne, prezentacje multimedialne w języku polskim oraz obcym, podejmuje zagadnienia kultury z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i informacji	U3 konstruuje typowe wypowiedzi ustne odwołując się do podstawowych ujęć badawczych

pochodzących z różnych źródeł	
K_K01 ma świadomość poziomu swojej wiedzy, rozumie potrzebę uczenia się, uczestniczenia w kulturze przez całe życie	K01 Rozumie potrzebę nieustannego dokształcania się

Natomiast na studiach II stopnia dla przedmiotu *Antropologia współczesności* na I roku relacje między efektami kierunkowymi a przedmiotowymi przedstawiono w sposób następujący:

	Efekty kierunkowe	Efekty przedmiotowe
Efekty kształcenia	Student w zakresie: Wiedzy: K_W02 objaśnia na poziomie rozszerzonym terminologię nauk humanistycznych K_W04 ma pogłębioną wiedzę na temat roli jednostki twórczej i procesu twórczego w kształtowaniu kultury K_W08 omawia szczegółowo najważniejsze problemy kultury współczesnej uwzględniając perspektywę filozoficzną i antropologiczną Umiejętności: K_U03 charakteryzuje wybrane kultury i ich obszary, uwzględniając perspektywę ciągłości i przemiany K_U08 samodzielnie dokonuje krytycznej analizy i interpretacji różnych przekazów i zjawisk kulturowych wywodzących się z różnych obiegów kultury, epok uwzględniając ich specyfikę semiotyczną i związki z historią stosując oryginalne podejścia, nowe osiągnięcia, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historycznokulturowym	Student w zakresie: Wiedzy: W01 – opisuje wyróżniki antropologii współczesności, dostrzega rolę w kontekście nauk humanistycznych W02 – definiuje, objaśnia współczesne zagadnienia z antropologii współczesności z uwzględnieniem twórczej roli jednostki Umiejętności: U01 – charakteryzując zagadnienia z zakresu antropologii, potrafi ukazać ich ciągłość i podleganie zmianom U02 – korzysta z antropologii, by objaśniać zjawiska kulturowe we współczesnym świecie

Kompetencji społecznych: K_K05 ma świadomość roli tradycji w kulturze, wykorzystuje zdobytą wiedzę w identyfikacji, diagnozowaniu i aktywnym utrwalaniu pryncypiów kultury europejskiej, kraju i regionu K_K06 jest wrażliwy na zjawiska kulturowe zarówno w społecznym, historycznym, jak i współczesnym wymiarze, dostrzega ich rolę oraz specyfikę w dziedzictwie kulturowym świata, a w szczególności Europy, kraju i regionu K_K08 interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce	Kompetencji społecznych: K01 – potrafi wskazać rolę tradycji w refleksji nad sytuacją współczesnego człowieka K02 – uwzględnia wiedzę antropologiczną w dookreślaniu współczesnych zjawisk, wartości kulturowy w obrębie europejskiego dziedzictwa
--	---

Sposób przyporządkowania efektów przedmiotowych/modułowych do efektów kierunkowych należy zatem uznać za prawidłowy.

W wykazie efektów kształcenia dla studiów I stopnia wskazano efekty kształcenia dla praktyk, lecz one same nie są wpisane jako obowiązkowe do planu i programu studiów I stopnia.

W zbiorze efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku uwzględniono efekty związane z przygotowaniem studentów do prowadzenia badań na studiach I stopnia oraz z samodzielnym podejmowaniem ich na studiach II stopnia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnych z efektami wskazanymi dla dziedziny nauk humanistycznych i dyscypliny kulturoznawstwo. Np. na studiach I stopnia służą temu następujące efekty: K_W06 - prezentuje wiedzę i definiuje podstawowe terminy z zakresu historii filozofii (z uwzględnieniem etyki) oraz określa zależność między koncepcjami filozoficznymi a ewolucją nauk humanistycznych; K_U01 - formułuje i analizuje problemy badawcze, selekcjonuje dostępne metody i narzędzia; opracowuje, prezentuje i wykorzystuje wyniki badań. Natomiast na studiach II stopnia: K_W18 - rozpoznaje i szczegółowo charakteryzuje zaawansowane metody analizy i interpretacji oraz wartościowania różnych tekstów kultury, posiada wiedzę dotyczącą przekazów kulturowych z uwzględnieniem jej

historii, kierunków rozwoju oraz reprezentantów oraz teorii; K_U05 - samodzielnie opracowuje i prezentuje wyniki prowadzonych badań korzystając z mediów tradycyjnych i elektronicznych. Efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku *kulturoznawstwo* zostały sformułowane jasno i przejrzysto, są zrozumiałe dla studentów i wyraźnie określają zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji, jakie powinien osiągnąć student w stopniu podstawowym na I stopniu kształcenia i w stopniu pogłębionym na II stopniu kształcenia.

Kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku oraz wywiedzione z nich efekty dla modułów i przedmiotów zostały sformułowane tak, że istnieje realna możliwość ich osiągnięcia przez studenta w toku kształcenia. Metody sprawdzenia zakładanych efektów kształcenia zostały podane w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów, w których uwzględniono także gradację ocen w zależności od stopnia osiągnięcia efektów kształcenia.

Uwzględniono także zakładane efekty znajomości języka obcego – na studiach I stopnia określa je efekt K_U14 - wypowiada się w mowie i piśmie w języku obcym, w sposób właściwy dla nauk humanistycznych i studiowanej dyscypliny, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, zaś na studiach II stopnia K_U12 - ma umiejętności językowe w zakresie studiowanej dyscypliny, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Jednak brak efektów przedmiotowych w sylabusach dla nauczania języka obcego budzi wątpliwości ZO PKA dotyczące realizacji wymienionych efektów na kierunku *kulturoznawstwo*.

Jednostka w chwili obecnej nie prowadzi kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* w trybie niestacjonarnym

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* jest zgodna z misją i strategią Uczelni oraz Wydziału Humanistyki. W planach kształcenia uwzględniany jest postęp w dziedzinie nauk humanistycznych, dyscyplinie *kulturoznawstwo*, a treści kształcenia są systematycznie modyfikowane. W planach kształcenia stosunkowo słabo uwzględnia się proces umiędzynarodowienia. W doskonaleniu koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Jednostka dąży do wypracowania oryginalnego modelu kształcenia, lecz więcej uwagi powinno się poświęcić stabilizacji i podniesieniu atrakcyjności specjalizacji, co pozwoliłoby na świadomy wybór ścieżki kształcenia przez kandydatów/studentów.

Badania naukowe prowadzone w Jednostce są kompleksowe, różnorodne, aktualne i zgodne z obszarem i dziedziną nauk humanistycznych, dyscypliną *kulturoznawstwo*, do których

odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku. Badania prowadzone w Jednostce znajdują odzwierciedlenie w procesie kształcenia na ocenianym kierunku. Stosunkowo mały wpływ na działalność dydaktyczną Jednostki ma naukowa współpraca międzynarodowa kadry akademickiej.

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są spójne z efektami określonymi dla obszaru, dziedziny, dyscypliny, do których został przypisany oceniany kierunek oraz dla odpowiedniego poziomu kształcenia (I i II stopień) o profilu ogólnoakademickim. Efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku znajdują swoje odbicie w efektach dla poszczególnych modułów. Efekty kształcenia zostały sformułowane jasno i przejrzysto, są zrozumiałe dla studentów i realne do osiągnięcia w procesie kształcenia. Jednostka określiła kierunkowe efekty kształcenia dla nauki języków obcych na obu poziomach kształcenia, lecz nie zostały one wpisane jako efekty przedmiotowe do sylabusów przedmiotów.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. w koncepcji kształcenia położyć większy nacisk na umiędzynarodowienie kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* – organizację wykładów w językach obcych, wykładów gościnnych oraz projektów dydaktycznych, a także tworzenie odpowiednich warunków dla realizacji efektów kształcenia związanych z nauką języków obcych;
2. dla większej stabilizacji kształcenia i możliwości rozwijania specjalizacji dążyć do stałego utrzymania wybranych specjalizacji i powiększania ich atrakcyjności dla studentów, aby kandydaci mogli świadomie wybierać ścieżkę kształcenia;
3. określić status praktyk zawodowych na kierunku.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Na kierunku *kulturoznawstwo* wymiar godzinowy i nakład pracy studenta wyrażony liczbą punktów ECTS zostały oszacowane prawidłowo. Na studiach I stopnia proces kształcenia obejmuje 6 semestrów i zakłada osiągnięcie przez studenta 180 ECTS, natomiast na studiach II stopnia student powinien zdobyć 120 ECTS. Sekwencje kolejnych modułów kształcenia zostały uporządkowane w ten sposób, że na studiach I stopnia student zdobywa wiedzę, umiejętności i kompetencje podstawowe, przygotowujące go do prowadzenia badań, natomiast na studiach II stopnia wiedza zostaje pogłębiona, a umiejętności i kompetencje społeczne bardziej zaawansowane, co pozwala na samodzielne podejmowanie badań.

Forma zajęć dydaktycznych i przypisana im liczba godzin zostały trafnie dobrane i dobrze określone, biorąc pod uwagę niewielką liczebność grup, co pozwala studentom na zdobycie zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na studiach I stopnia w bloku przedmiotów podstawowych dominują formy zajęć zakładające stosowanie metod podawczych (wykłady) – 25 (675 godz. kontaktowych), wobec 17 (585 godz. kontaktowych) przedmiotów, podczas których stosuje się metody aktywizujące studentów (ćwiczenia, konwersatoria), przy czym w większości przypadków ćwiczenia i konwersatoria towarzyszą wykładom (np. *Antropologia kultury*, *Analiza i interpretacja przekazów kulturowych*, *Teoria i interpretacja literatury*). Z kolei na studiach II stopnia w bloku przedmiotów podstawowych wobec 270 godz. wykładów tylko 150 godz. zajęć prowadzonych jest w formie ćwiczeń i konwersatoriów. Natomiast w bloku zajęć specjalizacyjnych na I stopniu studiów formy zajęć prowadzonych jako wykłady/ćwiczenia, konwersatoria i warsztaty są raczej zrównoważone (spec. film./teatr. 195 godz./180 godz.), natomiast na II stopniu spec. kultura popularna liczba godzin wykładów jest mniejsza niż form aktywizujących (105 godz. wykł./165 godz. ćw., konw.) Należy uznać, że jest to odpowiednia proporcja, gdyż na studiach II stopnia, zwłaszcza w module zajęć specjalizacyjnych studenci powinni wykazać się większą samodzielnością.

Na kierunku *kulturoznawstwo* na I poziomie (na II poziomie brak praktyk) kształcenia o profilu ogólnoakademickim praktyki nie zostały wpisane do planu studiów. Status praktyk od strony formalnej jest niejasny, bowiem w planie studiów nie zostały ujęte (wyłączono je poza plan studiów), ale jednocześnie są obowiązkowe do zaliczenia przez wszystkich studentów i przypisano im 4 ECTS (praktyka zaliczana jest na ocenę). Są one realizowane w wymiarze 3 – tygodniowej praktyki zawodowej studentów po IV semestrze studiów (120 godz.). Jednostka przedstawiła opis efektów kształcenia przypisanych do praktyk w *Opisie modułu praktyk* dla

studiów I stopnia por. *Załącznika nr 1.11 Uchwały Senatu UKW Nr 12/2015/2016 z dnia 15 grudnia 2015 r.*

Opracowany program oraz instrukcja praktyk – to dokumenty przede wszystkim wyjaśniające stronę formalną organizacji i zaliczenia praktyki zawodowej. Studenci sami poszukują miejsc do odbycia praktyki, bowiem Jednostka im ich nie zapewnia, a jedynie zatwierdza i wydaje zgodę na odbycie praktyki w danej placówce. W Jednostce nie jest realizowany w pełni *Regulamin Praktyk w UKW - Zarządzenie Nr 20/2017/208 Rektora UKW z dnia 26 stycznia 2018 r.* w kwestiach odnoszących się do stwierdzenia, że praktyka jest integralną częścią programu studiów § 1.1 i gdy mowa jest o programie § 4. Kierunkowy opiekun praktyk składa roczne sprawozdanie z realizacji praktyk Władzom Jednostki, które ma charakter wyłącznie formalnej listy zawierającej informacje m.in. ilu studentów i gdzie odbyło praktykę, oraz o liczbie odbytych spotkaniach z opiekunem praktyk, a nie merytorycznej, jakościowej oceny praktyk zawodowych.

W harmonogramie zajęć na kierunku *kulturoznawstwo* na obu poziomach kształcenia zajęcia są zblokowane i zaplanowane głównie w środkowe dni tygodnia, pozostawiając wolne poniedziałki i piątki, co pozwala studentom lepiej godzić inne obowiązki, w tym pracę, z udziałem w zajęciach. W semestrze letnim tylko na II roku studiów II stopnia zaplanowano zajęcia w poniedziałki, a na III roku studiów I stopnia w piątki, co jest dostosowane do mniejszej liczby godzin w ciągu tygodnia i pozwala studentom na skoncentrowaniu się na przygotowaniu prac dyplomowych. Jednak w przypadku niektórych zajęć nie zachowano wymaganych przerw między zajęciami i studenci odbywają kolejne zajęcia bez chwili relaksu (I rok I stopnia – wtorek godz. 9.00-12.00; czwartek 13.45-15.15 – wykład i konwersatorium po 45 min. następują tuż po sobie; II rok I stopnia – czwartek godz. 8.45-10.30; czwartek godz. 11.00-14.00).

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych gdyż całemu procesowi kształcenia w zakresie modułów podstawowych i modułów specjalizacyjnych przypisano właściwy wymiar godzinowy i ekwiwalencję punktową (I stopień – 6 semestrów, 180 ECTS; II stopień – 4 semestry, 120 ECTS). Odpowiednio poszczególne przedmioty zostały zaplanowane w takim wymiarze i formie oraz ewaluacji ECTS, jakie pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Na studiach I stopnia, I roku przedmiot *Antropologia kultury* prowadzony jest jako wykład 15 godz. i konwersatorium 45 godz. łącznie za 5 ECTS, zaś przedmiot *Analiza i interpretacja przekazów kulturowych* 15 godz. wykład + 30 godz. konwersatorium za 4 ECTS, co dobrze oddaje różny nakład pracy własnej studenta. Na studiach II stopnia przedmiot

Kultury europejskie tradycja 15 godz. wykład + 45 godz. konwersatorium za 6 ECTS, a przedmiot *Antropologia miasta* konwersatorium 30 godz. za 5 ECTS, co wskazuje różny wkład pracy własnej studenta.

Treści programowe dla poszczególnych przedmiotów przedstawione w sylabusach są zgodne z zakładanymi kierunkowymi efektami kształcenia, jak i efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zakładanych dla poszczególnych przedmiotów. Na przykład na studiach I stopnia w ramach przedmiotu *Cyfrowe obszary kultury* zagadnienia szczegółowe koncentrują się np. wokół społeczeństwa informacyjnego, rozwoju technologii informacyjnych i komunikacyjnych, międzynarodowych i narodowych programów rozwoju kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego, digitalizacji dóbr kultury (aspekty techniczne, metody, prawo autorskie), co ma pozwolić studentowi na osiągnięcie m.in. takich efektów kształcenia, jak: „student zna wybrane zasoby cyfrowe z zakresu kultury” (K_W16); „student ma świadomość dynamiki rozwoju nowych technologii oraz rozumie potrzebę poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w tworzeniu cyfrowych zasobów kultury” (K_K01).

Natomiast na studiach II stopnia w treściach programowych dla przedmiotu *Kultury europejskie – tradycja i współczesność* celem zajęć jest „scharakteryzowanie kultury europejskiej pod względem czynnika, który mocno różnicował jej historię, to jest stosunku do mobilności/stabilności”, co ma służyć osiągnięciu m.in. takich efektów, jak „orientacja w charakterystyce kultury europejskiej pod względem stosunku do mobilności” (H1A_W01); „student ma elementarne umiejętności badawcze (umie posługiwać się obserwacją i wywiadem) w zakresie badania stosunku do mobilności” (H1A_U02).

W sylabusach nauczania języków obcych dla I stopnia studiów (język angielski, język rosyjski) nie podano efektów kształcenia, choć zostały one uwzględnione w efektach kierunkowych dla kierunku *kulturoznawstwo*, trudno zatem odnieść się do ich zgodności z treściami programowymi. Odwołując się do wymagań stawianych przez ESKOJ i sugerowanej liczby godzin niezbędnej do osiągnięcia poziomu B2, przechodząc z poziomu B1, wskazany wymiar lektoratów na I stopniu obejmujący 90 godz. budzi zastrzeżenia ZO PKA, co do możliwości osiągnięcia zakładanego poziomu znajomości języka przez studentów. Mimo wypracowanego stanowiska Senackiej Komisji ds. Studentów na posiedzeniu w dniu 22 lutego 2018 r. dotyczącego zwiększenia liczby godzin zajęć z języka obcego nowożytnego na studiach I stopnia z 90 do 120; wprowadzenia w ramach rygoru egzaminu (w miejsce zaliczenia z oceną); przesunięcia rozpoczęcia języka obcego nowożytnego na semestr I/2 (semestr letni); ujednolicenia zapisu w planach studiów na „język obcy” – Władze Uczelni odniosły się pozytywnie tylko do ostatniego postulatu. Pierwsze trzy postulaty zostały odrzucone ze

względów pozajakościowych. Zwiększenie liczby godzin z 90 do 120 zostało odrzucone ze względów finansowych (odpowiedź z dnia 16 kwietnia 2018 r. Przewodniczącej Senackiej Komisji ds. Studentów Jakości Kształcenia). W ocenie ZO PKA takie stanowisko nie służy podnoszeniu jakości kształcenia w zakresie nauczania języków obcych nowożytnych.

Treści programowe na studiach I i II stopnia na kierunku *kulturoznawstwo* są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dziedzinie nauk humanistycznych, dyscyplinie kulturoznawstwo, z których zostały wywiedzione efekty kształcenia dla tego kierunku oraz z badaniami naukowymi prowadzonymi w Jednostce odpowiedzialnej za prowadzony kierunek. Dowodzą tego takie przedmioty prowadzone na studiach I stopnia, jak *Komunikacja międzykulturowa*, *Analiza i interpretacja przekazów kulturowych*, *Metodologia współczesnej humanistyki*, a na studiach II stopnia – *Metody badań kulturoznawczych*, *Antropologia miasta*, *Kultura nowoczesna i ponowoczesna*, które bezpośrednio odzwierciedlają aktualny stan badań w dyscyplinie kulturoznawstwo.

Treści programowe na kierunku *kulturoznawstwo* I i II stopnia mają charakter różnorodny i aktualny, pozwalając studentom osiągnąć zakładane efekty kształcenia dla ocenianego kierunku w powiązaniu z możliwością osiągnięcia efektów obejmujących: przygotowanie do prowadzenia badań – w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia oraz udziału w badaniach – w przypadku studentów studiów drugiego stopnia. W przypadku obu poziomów kształcenia moduły zajęć tego typu pozwalają studentom na zdobycie ponad 50 % ECTS, zgodnie z wymogami dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Na studiach I stopnia są to oprócz seminariów przygotowujących do napisania pracy dyplomowej (19 ECTS), takie przedmioty, jak *Wprowadzenie do nauki o komunikowaniu*, *Metodologia współczesnej humanistyki*, *Warsztat badawczy kulturoznawcy* oraz przedmioty powiązane z zakresem pracy dyplomowej, zaś na studiach II stopnia – oprócz seminarium magisterskiego (21 ECTS), *Metody badań kulturoznawczych*, *Wstęp do kultury popularnej* oraz przedmioty powiązane z zakresem pracy magisterskiej.

Metody kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo*, studia I i II stopnia, zostały dobrane trafnie i zgodnie ze specyfiką poszczególnych przedmiotów, np. przedmiot *Językoznawstwo kulturowe* (I st.) jest prowadzony w formie konwersatorium, co służy aktywizacji studentów w procesie pozyskiwania wiedzy i ćwiczenia umiejętności komunikacyjnych, przewidują efekty kształcenia dla tego przedmiotu, natomiast przedmiot *Podstawy pracy naukowej* (I st.), którego celem jest zapoznanie studentów z terminologią badawczą jest prowadzony w formie wykładu. Metody kształcenia stosowane na kierunku *kulturoznawstwo* są różnorodne i kompleksowe – obejmują wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, przewidują formy aktywizacji studentów w

procesie zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadających wszystkim zakładanym efektom kształcenia na poziomie poszczególnych modułów zajęć oraz całego kierunku.

Zasada elastyczności metod kształcenia stosowanych na kierunku *kulturoznawstwo*, studia I i II stopnia, realizowana jest dzięki możliwości wybierania przez studentów ścieżek kształcenia odpowiadających dwóm specjalizacjom na każdym poziomie kształcenia. W obecnie realizowanych cyklach kształcenia na I stopniu oferowano dwie specjalizacje: kultury małych ojczyzn i filmoznawczo-teatrologiczna, zaś na studiach II stopnia: moda w kulturze i kultura popularna. Jednak z powodu niewielkiej liczby kandydatów, a w konsekwencji studentów kolejnych lat studiów, uruchamiana jest tylko jedna specjalizacja (filmoznawczo-teatrologiczna na I stopniu i kultura popularna na II stopniu), co sprawia, że studenci nie mają faktycznego wyboru i często z tego powodu przerywają studia. Jednostka powinna zatem rozważyć rozwiązania bardziej stabilizujące pod tym względem program kształcenia, podnoszące jego atrakcyjność i pozwalające faktycznie realizować taką opcję programu, jaka jest oferowana kandydatom (np. rezygnacja ze specjalizacji na rzecz mniejszych modułów zajęć wybieranych). Ze względu na niewielkie liczebnie roczniki kontakt studentów z wykładowcami jest bliski i ciągły, zarówno w trakcie zajęć, jak i konsultacji oraz spotkań nieformalnych. Wykładowcy są także otwarci na różne niestandardowe formy wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami.

Na kierunku *kulturoznawstwo* nie jest prowadzone kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela.

2.2.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów UKW na każdym etapie kształcenia określają: *Regulamin Studiów UKW*; *Uchwała Senatu UKW Nr 45/2016/2017 z 28 II 2017 r.*; *Zarz. Rektora UKW Nr 114/2012/2013 z 26 IX 2013 r.*; *Zarządzenie Rektora UKW Nr 19/2016/2017 z 2 I 2017 r.* Na Wydziale Humanistycznym zostały one uszczegółowione w odpowiednich dokumentach: *Zasady dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia na WH*; *Zasady przygotowania prac dyplomowych i przeprowadzania egzaminów dyplomowych na WH* – potwierdzone *Uchwałą Rady Wydziału Humanistycznego 226/201/2018 z dnia 20 lutego 2018 r. oraz Zasady dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia na Wydziale Humanistycznym UKW z dnia 21 lutego 2018 r.*

Metody sprawdzania i oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla kierunku *kulturoznawstwo* zostały określone w sylabusach przedmiotów, gdzie określono także

wymagania przypisane do obowiązującej skali ocen. Metody sprawdzania i oceny stosowane na kierunku *kulturoznawstwo* są trafne, dostosowane do specyfiki przedmiotów i pozwalają na faktyczną weryfikację stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Przyjmują one na poziomie prac etapowych formę kolokwium, eseju, testu, egzaminu ustnego. Sprawdzeniu stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie umiejętności służy np. prezentacja, która podlega ocenie w ramach zajęć *Cyfrowe obszary kultury*. Przejrzana podczas wizyty ZO PKA dokumentacja prac etapowych pozwala stwierdzić, że stosowane metody oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia są właściwe, gdyż uwzględniają wysokość oceny zależną od stopnia zdobycia wiedzy, umiejętności i kompetencji przez studenta. Oceny są zróżnicowane, co potwierdza skuteczność metod weryfikacji osiągnięć studenta.

Zaliczeniem praktyk (w oparciu o Dziennik Praktyk) zajmuje się opiekun kierunkowy, a Biuro Praktyk UKW zajmuje się stroną formalną obiegu dokumentów takich jak pismo przewodnie, umowy z placówką przyjmującą studenta na praktykę, druk opinii. ZO PKA przedstawiono wzór opracowanej opinii praktyki zawodowej – kierunkowej studenta UKW w Bydgoszczy, która uwzględnia ocenę pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Końcowym etapem weryfikacji efektów kształcenia jest proces dyplomowania. Po zaliczeniu przez studenta wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów, student może złożyć pracę dyplomową w wersji elektronicznej wraz z wymaganymi dokumentami. Proces dyplomowania określa *Zarządzenie Rektora Nr 19/2016/2017 z 2 stycznia 2017 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu APD oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Otwartego Systemu Antyplagiatowego (OSA)*. Na Wydziale Humanistycznym opracowano *Zasady przygotowania prac dyplomowych i przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Humanistycznym UKW* (21 lutego 2017, znowelizowane *Uchwałą Rady Wydziału Humanistycznego nr 226/201/2018 z dnia 20 lutego 2018*). Zgodnie z tymi dokumentami, także w Instytucie Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa opracowano zasady dyplomowania, uwzględniające specyfikę kierunku (http://www.filologiapolskakulturoznawstwo.ukw.edu.pl/jednostka/instytut_filologii_polskiej_kulturoznawstwa/jakosc_ksztalcenia).

Praca dyplomowa podlega ocenie opiekuna naukowego i recenzenta. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana WH i składa się z dwóch etapów. W pierwszej części student prezentuje najważniejsze zagadnienia z pracy dyplomowej, opracowane rozwiązania i wnioski, bądź zastosowaną metodologię badań, a ponadto odpowiada na dwa pytania obejmujące zagadnienia związane z wiedzą z zakresu nauk

podstawowych dla *kulturoznawstwa* jak: metody badań kulturoznawczych, historia i teoria kultury oraz subdyscypliny kulturoznawcze, związane z tematyką pracy. Odpowiedzi na pytania oceniane są komisyjnie, a ocena końcowa za egzamin dyplomowy wyznaczana jest w oparciu o średnią arytmetyczną z oceny za prezentację pracy oraz dwóch ocen za pytania egzaminacyjne. Na ocenę na dyplomie składają się: średnia ocen z toku studiów (50%), ocena z pracy dyplomowej (25%) oraz ocena z egzaminu dyplomowego (25%).

Prace dyplomowe pisane na obu poziomach studiów i dokumentacja procesu dyplomowania, przeglądane przez ekspertów PKA, odpowiadają tym zasadom. Tematy prac mieszczą się w zakresie dziedziny i dyscypliny studiów. Oceny prac dyplomowych są zróżnicowane i właściwie oceniają osiągnięcia studentów, znajdując uzasadnienie w recenzjach opiekuna pracy i recenzenta.

W procesie weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia uczestniczą doświadczeni dydaktycy, a ich wiarygodność i bezstronność nie budzi zastrzeżeń. W sytuacjach konfliktowych student może zwrócić się bezpośrednio do wykładowcy z prośbą o wyjaśnienie bądź weryfikację oceny lub do z-cy dyrektora Jednostki ds. dydaktycznych. W przypadku prac dyplomowych obowiązuje zasada korzystania z systemu antyplagiatowego, co wyklucza postępowanie nieetyczne w tego typu pracach.

Ocenie przygotowania studentów do prowadzenia badań na studiach I stopnia i możliwości samodzielnego podejmowania badań na studiach II stopnia służą przede wszystkim prace dyplomowe, które powinny być odwzorowaniem faktycznego przygotowania studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W czasie wizyty ZO PKA Jednostka nie przedstawiła osiągnięć naukowych ani artystycznych studentów kierunku *kulturoznawstwo* ani wyników procesu przygotowania studentów do badań i podejmowania przez nich badań, które wykraczałyby poza prace etapowe i dyplomowe. Na Wydziale funkcjonuje Koło Naukowe, jednak nie ma tam studentów analizowanego kierunku. Jednostka nie prowadzi badań ani analiz w jakim stopniu kierunkowe efekty kształcenia zakładane dla kierunku *kulturoznawstwo* są przydatne na rynku pracy ani w dalszej edukacji.

O sposobach i terminach oraz kryteriach i metodach oceny studenci dowiadują się z sylabusów przedmiotów dostępnych przed rozpoczęciem cyklu kształcenia oraz są o tym informowani przez prowadzącego zajęcia przed rozpoczęciem przedmiotu. Informacje o terminach zaliczeń i egzaminach dostępne są także na stronie internetowej Jednostki oraz na tablicach informacyjnych w siedzibie Jednostki. O terminie informacji zwrotnej dla studentów po przeprowadzeniu procesu oceny zawiadamia prowadzący ewaluację nauczyciel akademicki. W opinii ZO PKA komunikacja między wykładowcami i studentami dotycząca oceny stopnia

osiągnięcia efektów kształcenia przebiega sprawnie i dotrzymywane są terminy. Proces sprawdzania i oceny efektów kształcenia przebiega prawidłowo, na ocenę końcową z przedmiotu składa się w przypadku zajęć typu konwersatorium, ćwiczenia i seminarium ocena pracy studenta w ciągu całego semestru oraz końcowa weryfikacja wiedzy i umiejętności. W procesie oceny w czasie sesji egzaminacyjnej przestrzegane są zasady higieny, o czym świadczy równomiernie zorganizowany kalendarz zaliczeń i egzaminów. Egzaminy i zaliczenia w planach studiów zostały rozmieszczone równomiernie.

2.3.

Zasady rekrutacji na I rok studiów I stopnia na kierunek *kulturoznawstwo* dostępne są na portalu rekrutacyjnym UKW (www.rekrutacja.ukw.edu.pl). Rekrutacja odbywa się na podstawie rankingu średniej ocen (w przeliczeniu na punkty) uzyskanej na egzaminie maturalnym („nowa matura”, matura międzynarodowa) lub na egzaminie dojrzałości („stara matura”). W drugim przypadku ocenom ze świadectwa dojrzałości przyznawano liczbę punktów wg §2 ust. 2 *Uchwały Senatu 101/2014/2015 z 26 maja 2015 r.* Kandydat, który na egzaminie maturalnym lub na egzaminie dojrzałości zdawał historię, wiedzę o społeczeństwie lub geografię, liczbę przyznanych punktów za wymienione przedmioty ma podwyższoną o 20% (*załącznik 3, pkt. 5 w/w uchwały*). W przypadku studiów II stopnia o przyjęciu decyduje ocena na dyplomie ukończenia studiów I stopnia, a w drugiej kolejności średnia ocen z toku studiów potwierdzona przez dziekanat macierzystej uczelni. Warunki i zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym ujęte są w *Procedurze realizacji warunków przeniesienia oraz zmiany kierunku studiów lub/i specjalności*, której zasady dostępne są na stronie Wydziału Humanistycznego (www.wydzialhumanistyczny.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_humanistyczny/jakosc_ksztalcenia_wh). Odpowiednie zapisy znajdują się także w *Regulaminie studiów*. W UKW opracowano również *Zasady i warunki przenoszenia osiągnięć stypendysty wymiany studenckiej*, które są dostępne na stronie internetowej Biura Współpracy Międzynarodowej UKW (www.bwm.ukw.edu.pl/index.php?m=%202&_id=120).

Zasady rekrutacji na kierunek *kulturoznawstwo*, na studia I i II stopnia, są bezstronne i zapewniają wszystkim kandydatom równe szanse w staraniu się o podjęcie kształcenia na tym kierunku. Warunki rekrutacji zostały określone w sposób jasny i zrozumiały, pozwalają one na zakwalifikowanie na kierunek *kulturoznawstwo* kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla tego kierunku.

Zasady dyplomowania, co szczegółowo przedstawiono w poprzednim punkcie raportu, są powiązane z efektami kształcenia i są skutecznym sposobem końcowej weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studenta efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na obu poziomach kształcenia.

Uczelnia opracowała zasady potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego oraz oceny ich adekwatności do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów oraz kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia. Warunki uznawalności efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego określa *Procedura potwierdzania efektów uczenia się w zakresie wybranych przedmiotów/modułów dla studiów I i II stopnia na Wydziale Humanistycznym UKW* dostępna na stronie internetowej (www.wydzialhumanistyczny.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_humanistyczny/jakosc_ksztalceni_a_wh). Procedury te dotąd nie były wykorzystywane w praktyce w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów. Z uwagi na brak wcześniejszych ocen PKA Jednostka nie miała odpowiednich uprawnień dla tego kierunku.

Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na studia są w sposób kompletny i wyczerpujący przedstawione na stronie Wydziału Humanistycznego i w zakładce dla kandydatów na stronie Uczelni. Kandydaci mogą się także zapoznać z programem kształcenia oraz zasadami dyplomowania.

Członkowie ZO PKA uważają, że działania Jednostki mające na celu doskonalenie zasad rekrutacji kandydatów są mało skuteczne, gdyż na kierunek *kulturoznawstwo* zgłasza się mało kandydatów, z których część rezygnuje ze studiów przed ich ukończeniem.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

System sprawdzania i oceniania stopnia osiągania postępów w uczeniu się i osiąganiu zakładanych efektów kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* jest sprawny i ma charakter kompleksowy, uwzględniający różnorodność form weryfikacji uzyskanych przez studentów wyników. Metody sprawdzania i weryfikacji są różnorodne, dostosowane do poszczególnych etapów kształcenia. Uwzględniają one egzaminy ustne, testy, eseje, które są prawidłowo oceniane przez wykładowców.

W sylabusach zajęć dotyczących kształcenia językowego nie podano efektów kształcenia, co wymaga uzupełnienia. W ocenie ZO PKA lektoratom na studiach I stopnia przypisano zbyt małą liczbę godzin, która nie pozwala na przejście z poziomu B1 na poziom B2. ZO zgłasza

zastrzeżenia w stosunku do zmniejszenia liczby godzin nauczania języków obcych ze 120 do 90, uznając to za działania obniżające jakość kształcenia w zakresie języków obcych.

Weryfikacji wymaga także sposób prowadzenia specjalizacji, gdyż obecnie oferuje się studentom do wyboru na każdym poziomie dwie specjalizacje, z których aktywowana jest tylko jedna.

Jednostka stosunkowo słabo wspiera studentów w rozwijaniu ich kompetencji w zakresie przygotowywania do prowadzenia badań na I stopniu kształcenia i do samodzielnego prowadzenia badań na II stopniu kształcenia, gdyż możliwości te nie wykraczają poza przygotowywanie prac dyplomowych. Dlatego Jednostka powinna wzmocnić starania o realizację projektów bądź konferencji studenckich, które dawałyby studentom większe szanse na rozwijanie kompetencji badawczych.

Jednostka określiła proces dyplomowania na obu stopniach kształcenia. Zasady dyplomowania są powiązane z efektami kształcenia i są skutecznym sposobem końcowej weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studenta efektów kształcenia.

Jednostka stosuje odpowiednie formy kształcenia dla osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia. Proces weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia przeprowadzają odpowiednio dobrani pracownicy. Studenci są informowani o zasadach i terminach weryfikacji ich osiągnięć, są także w równy sposób traktowani w procesie oceny. Studenci otrzymują informacje zwrotne dotyczące ich osiągnięć, a w sytuacjach konfliktowych mogą porozumieć się z wykładowcą bądź odwoływać się u dyrektora ds. dydaktyki Jednostki prowadzącej studia.

Zasady dyplomowania są jasno przedstawione na stronie internetowej Jednostki i określone dokumentami przyjętymi przez Radę Wydziału Humanistycznego.

Zasady higieny nauczania zostały zachowane w ogólnych zarysach, jednak Jednostka powinna zwracać uwagę na planowe przerwy między zajęciami.

Zasady rekrutacji stwarzają równe szanse dla wszystkich kandydatów, są ogólnie dostępne na stronach internetowych. Uczelnia określiła też zasady uznawalności efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego, lecz na ocenianym kierunku dotychczas nie korzystano z tych procedur, gdyż wobec braku wcześniejszej oceny PKA Jednostka nie miała takich uprawnień dla ocenianego kierunku.

Jednostka zapewnia dostępność, kompleksowość, aktualność i rzetelność informacji dotyczących wymagań stawianych kandydatom.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. w planowaniu harmonogramu zajęć zwracać uwagę na to, aby pomiędzy poszczególnymi jednostkami zajęciowymi zachować wymaganą min. 15-minutową przerwę, aby studenci mieli chwilę relaksu pomiędzy zajęciami;
2. w sylabusach nauczania języków obcych należy podać efekty kształcenia modułowego zgodne z kierunkowymi efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
3. wprowadzić rozwiązania bardziej stabilizujące program kształcenia odnośnie specjalizacji, podnoszące jego atrakcyjność i pozwalające faktycznie realizować taką opcję programu, jaka jest oferowana kandydatom (np. rezygnacja ze specjalizacji na rzecz mniejszych modułów zajęć wybieranych);
4. podjąć bardziej intensywne starania o stworzenie studentom ocenianego kierunku możliwości współuczestniczenia w badaniach na studiach I stopnia i samodzielnego podejmowania badań na studiach II stopnia w postaci wspólnych projektów badawczych, konferencji studenckich etc.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Działający w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (UKW) Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) został wprowadzony *Zarządzeniem nr 64/2012/2013 Rektora UKW z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie wprowadzenia i stosowania w UKW Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.*

Wcześniejsze regulacje w tym zakresie na UKW normowało *Zarządzenie nr 32/2009/2010 Rektora UKW z dnia 30 marca 2010 w sprawie wprowadzenia i stosowania w UKW Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.*

Zgodnie z zapisami §10 WSZJK nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem systemu na poziomie Uczelni sprawuje Rektor. *Rozdział III WSZJK* opisuje strukturę systemu, dzieląc ją na poziom

ogólnouczelniany oraz poziom podstawowych jednostek organizacyjnych. Na poziomie Uczelni osobami i gremiami odpowiedzialnymi za monitorowanie i zapewnianie jakości kształcenia są: Prorektor ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia, Senacka Komisja ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Zadaniowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia powoływane na czas wykonywania określonych zadań oraz Biuro ds. Jakości Kształcenia. § 11-16 WSZJK określają zadania ww. gremiów oraz osób funkcyjnych. Z punktu widzenia przepływu informacji pomiędzy poziomem ogólnouczelnianym i poszczególnymi wydziałami kluczowe zadania spoczywają na Uczelnianym Zespole ds. Jakości Kształcenia, który jest odpowiedzialny za tworzenie procedur oraz skupia wszystkich interesariuszy (§14 WSZJK UKW). Funkcje koordynujące w procesie zarządzaniem systemem na obu poziomach pełni Biuro ds. Jakości Kształcenia (*Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 64/2012/2013 Rektora UKW z dnia 24.04.2013 r.*).

Struktura WSZJK przewiduje na poziomie podstawowych jednostek organizacyjnych funkcjonowania następujących osób i gremiów: Zastępcy kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu, Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, Zadaniowych Zespoły ds. Jakości Kształcenia powoływane na czas wykonywania określonych zadań oraz Rady Programowej. Analogicznie do poziomu ogólnouczelnianego, na wydziałach nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem systemu sprawuje kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej. WSZJK w § nr: 17, 18, 20, 21, 22 i 23 określają zadania wskazanych wyżej osób i gremiów. Dotyczą one głównie partycypacji interesariuszy wewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia oraz procedur tworzenia i monitorowania programów kształcenia. Natomiast § 19 wskazuje na rolę i zadania Rady podstawowej jednostki organizacyjnej w zakresie tworzenia i ewaluacji programu kształcenia, a także strategicznego przeglądu jakości kształcenia na Wydziale.

Na WH UKW działa Komisja ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia (Komisja ds. Studenckich i Jakości Kształcenia – od roku 2016) – kadencji 2016-2020. W jej skład wchodzi nauczyciele akademicy, studenci oraz doktoranci. Skład Komisji określa Dziekan Wydziału. Zgodnie z § 20 WSZJK do zadań Komisji należy: opracowanie procedur dotyczących jakości kształcenia na poziomie wydziału, opracowanie raportu samooceny określającego dobre i słabe strony kształcenia na Wydziale i przedłożenie go Dziekanowi, wskazywanie i monitorowanie działań projakościowych, opiniowanie programów kształcenia w tym opisów efektów kształcenia oraz opracowanie w porozumieniu z Dziekanem harmonogramu prac projakościowych na WH. Najbliżej kierunku *kulturoznawstwo* funkcjonuje Rada Programowa. Jej skład, zadania i

kompetencje określa § 22 *WSZJK*. Tworzą ją nauczyciele akademicy zaliczani do minimum kadrowego kierunku studiów w liczbie wskazanej przez Dyrektora Instytutu Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa. Rada zgodnie z zapisami *WSZJK* jest: „*podmiotem wspomagającym kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej w zarządzaniu procesem dydaktycznym w szczególności w opracowaniu i modyfikowaniu programów kształcenia*”.

3.1.

Zasady projektowania i zatwierdzania programów kształcenia na WH UKW zostały zawarte w *Uchwale Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 45/2016/2017 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia Wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2017/2018*. Wcześniejsze wytyczne w tym zakresie normowały dokumenty: *Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 12/2015/2016 z dnia 15 grudnia 2015 r.*, *Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 21/2014/2015 z dnia 16 grudnia 2014 r.* oraz *Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 152/2012/2013 z dnia 25 września 2013 r.* Obok wspomnianych uchwał wytyczne w zakresie projektowania i zatwierdzania programu kształcenia zawarte zostały w *Zasadach dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia wraz z Procedurą dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia na WH*, wprowadzonych Zarządzeniem Rektora UKW nr 64/2012/2013 z 24 kwietnia 2013 r.

Procedury opisane w powyższych dokumentach przypisują wiodącą rolę w projektowaniu programu kształcenia oraz proponowaniu zmian w jego kształcie Radzie Programowej kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo*. To ona zbiera i analizuje wyniki: 1) badań ankietowych wśród studentów, 2) badań losów absolwentów oraz 3) sprawozdań z weryfikacji efektów kształcenia (*Raporty koordynatorów modułów*). W dalszej kolejności dokonuje stałego monitoringu programu kształcenia (głównie w aspekcie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia) i proponuje zmiany lub modyfikacje w programie kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo*. Zadania te zostały opisane w § 2 *Zasad dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia na WH*. Obowiązujące efekty kształcenia zostały przyjęte w *Uchwale Senatu UKW nr 156/2012/2013 z dnia 25 września 2013 r.* Proces ich uchwalenia obejmował propozycji przedłożone przez Radę Programową kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo*, a także opiniowanie efektów kształcenia przez Wydziałową Komisję ds.

Studenckich i Jakości Kształcenia oraz Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia. W dalszej kolejności program kształcenia opiniowany był przez Samorząd Studentów, a następnie został skierowany do Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia oraz pod obrady Rady WH, który wprowadziła go Uchwałą.

Potwierdzeniem wykonania procedur przewidzianych w ramach WSZJK jest dokumentacja programu kształcenia (Uchwały Senatu, Uchwały Rady Wydziału, Protokoły z prac Rady Programowej kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo* oraz Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia). Ponadto wskazane dokumenty zostały omówione podczas spotkania ZO PKA z Władzami Instytutu Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa oraz członkami Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Powyższe procedury miały zastosowanie podczas zmian dokonanych w lipcu 2016 r. (redukcja nadmiernej liczby efektów kształcenia) oraz zmianach w programie kształcenia, obowiązującym od roku akademickiego 2013/2014 (dostosowanie do zmian w przepisach ogólnopolskich oraz wytycznych ogólnouczelnianych).

Udział interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych jest zapewniony częściowo (w przypadku tych ostatnich działania głównie sprowadzają się do kontaktów niesformalizowanych). Za proces projektowania programu kształcenia oraz ewentualne zmiany odpowiada przede wszystkim Rada Programowa kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo* (we współpracy z Władzami Instytutu). W składzie Rady nie ma przedstawicieli studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Mimo to interesariusze zewnętrzni za pośrednictwem indywidualnych, niesformalizowanych kontaktów z kadrą Jednostki sygnalizują aktualne potrzeby rynku pracy, co ma znaczący wpływ na przedmioty o charakterze praktycznych zajęć. Problemem jest natomiast brak udziału studentów w pracach Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. W tym przypadku Samorząd Studentów wskazał podczas spotkania z ZO PKA, że studenci nie zawsze są informowani o spotkaniach i pracach Komisji. Sytuacja taka miała miejsce również podczas spotkania ZO PKA z Komisją ds. Studenckich i Jakości Kształcenia (studenci nie zostali poinformowani o spotkaniu). Udział studentów ograniczony jest do zasiadania w Radzie Wydziału.

Nie stwierdzono zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w proces samego projektowania i zatwierdzania programu kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* (nie są obecni w pracach Rady Programowej kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo*, Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, Rady Wydziału).

Procedury dotyczące monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia unormowane są w *Zasadach dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia na WH*. §

2 powyższego dokumentu wskazuje na zadania i odpowiedzialność w tym zakresie: nauczycieli akademickich, koordynatorów modułów, opiekunów praktyk, komisji egzaminacyjnych, Rad Instytutów i Katedr, Władz Wydziału, Instytutów i Katedr oraz gremiów odpowiedzialnych za jakość kształcenia. Monitorowanie i przegląd programu kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* należy głównie do kompetencji Rady Programowej kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo*, a także Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia.

Do zadań Rady należy: 1) przedkładanie Dziekanowi WH opinii ws efektów kształcenia, 2) analizowanie i uwzględnianie wyników z monitorowania losów zawodowych absolwentów, 3) przekazywanie rocznego sprawozdania z weryfikacji realizacji zakładanych efektów kształcenia (w tym praktyk) oraz 4) dokumentowanie uwag zgłaszanych przez interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Należy zwrócić uwagę, że w odniesieniu do tak sformułowanych zadań Rady Programowa kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo* realizuje w pełni zadania opisane w pkt 1, 2 oraz częściowo 3. Potwierdzają to analizy Protokołów z Zebrań Rady oraz rozmowy prowadzone ze środowiskiem akademickim kierunku. W odniesieniu do pkt. 3 zastrzeżenia budzi organizacja praktyk zawodowych na kierunku *kulturoznawstwo* (Zob. Ocena kryterium nr 1 i 2), gdzie praktyki nie zostały ujęte w programie i planie studiów. Tym samym Rada Programowa nie dokonuje analizy weryfikacji efektów kształcenia przewidzianych dla praktyk (zgodnie z § 2, ust. 10, lit. f *Zasad dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia na WH*).

Natomiast w przypadku pkt. 4, dotyczącego współpracy z interesariuszami, zbieranie od nich uwag i wniosków ogranicza się głównie do nauczycieli akademickich. W stopniu pośrednim odnosi się to do studentów (głównie poprzez ankiety) i pracodawców (dotyczy to bardziej nieformalnych kontaktów). Brak jest włączenia przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w działania Rady Programowej kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo*.

Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia należy: 1) opiniowanie programów kształcenia oraz 2) opracowanie raportu samooceny określającego dobre i słabe strony na podstawie analizy działań w zakresie jakości kształcenia i przekazania go Dziekanowi WH. ZO potwierdził podejmowanie działań opisanych w pkt 1 oraz 2.

Należy jednak podkreślić, że podobnie jak w przypadku projektowania programów kształcenia, oraz działań Rady Programowej mankamentem jest brak angażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów. w prace Wydziałowej Komisji ds.

Studenckich i Jakości Kształcenia. Ponadto Komisja powinna również analizować kwestie dot. praktyk studenckich (zgodnie z § 2, ust. 11, lit. c *Zasad dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia na WH*). W tym zakresie widoczny jest brak podejmowanych działań przez Radę Programową. Niejednoznaczny jest również status i zapis praktyk zawodowych w programie kształcenia (Zob. Ocena kryterium nr 1 i 2), który to uniemożliwia ich monitorowanie przez WSZJK.

Studenci kierunku *kulturoznawstwo* wypełniają ankiety ogólnouczelniane dot. oceny jakości kształcenia. Procedurę zbierania opinii wśród studentów normuje *Zarządzenie nr 90/2012/2013 Rektora UKW z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia*. Ankieta pozwala na zebranie opinii studentów na temat *zajęć dydaktycznych oraz środowiska kształcenia*. Wyniki z przeprowadzonych ankiet są opracowywane i publikowane na stronie internetowej Wydziału. Problemem jest mała liczba studentów, którzy wypełniają ankietę (rok: 2016/2017 – 26, 2015/2016 – 14 osób, 2014/2015 – 30 osób, 2013/2014 – 43). Utrudnia to znacząco wykorzystanie wyników ankiet, jako wiarygodnego źródła perspektywy studenckiej. Protokoły z posiedzeń oraz przeprowadzone rozmowy z członkami Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia potwierdzają ich obecność w procesie monitorowania i przeglądu programu kształcenia na kierunku kulturoznawstwo.

Nauczyciele akademicki biorą czynny udział w procesie monitorowania poprzez składanie raportów z realizacji efektów kształcenia, czy też przeglądu programu kształcenia odbywającego się podczas spotkań pracowników Katedr i Instytutu. Potwierdza to przedłożona ZO dokumentacja WSZJK na WH (Protokoły z posiedzeń Rady Programowej kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo* oraz Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia WH).

O skuteczności działań WSZJK w obszarze monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* zaświadcza między innymi następujące działania doskonalące (zgodne z zasadą *potrzeba/problem > rozwiązanie/działanie*):

1. w 2014 r. zauważono słabość bazy materialnej, która działała osłabiająco na jakość kształcenia (dotyczyło to braku nowoczesnego sprzętu multimedialnego) > zgłoszono problem do prodziekana ds. Dydaktycznych pełniącego wówczas funkcję przewodniczącego Wydziałowej Komisji do Spraw Jakości Kształcenia w wyniku czego zakupiono projektory;
2. w 2016 r. pracownicy dydaktyczni zgłosili konieczności wprowadzenia zmian w programach kształcenia > dokonano zmian w siatce godzin - wprowadzono nowy

przedmiot - *Podstawy pracy naukowej* (I rok, semestr 1, wykład) w miejsce przedmiotu *Wędrowki motywów literackich*;

3. w 2016 r. zaobserwowano zbyt dużą liczbę efektów kształcenia w sylabusach – co uniemożliwiało ich pełną realizację > po konsultacjach z Wydziałową Komisją ds. Studenckich i Jakości Kształcenia dokonano korekty w sylabusach przez zmniejszenie liczby efektów kształcenia w celu usprawnienia procesu dydaktycznego – poprawki naniesiono również w macierzy efektów kształcenia;
4. w 2013 r. odnotowano problem dot. sylabusów z lektoratów (brak przypisania efektów kształcenia w zakresie wiedzy, a nadmiar efektów kształcenia w zakresie umiejętności, oraz brak opisu weryfikacji efektów kształcenia) > podjęto dialog z kierownikiem Studium Języków Obcych w sprawie dostosowania sylabusów do wymogów KRK i systemu jakości kształcenia UKW. Mimo iż WSZJK zdiagnozował problem, to w tym przypadku działanie Komisji nie było w pełni skuteczne, bowiem ZO stwierdza nadal brak podania w aktualnych sylabusach nauczania języków obcych dla I stopnia studiów (język angielski, język rosyjski) efektów kształcenia, choć zostały one uwzględnione w efektach kierunkowych dla kierunku *kulturoznawstwo*, trudno zatem odnieść się do ich zgodności z treściami programowymi.

3.2.

Publiczny dostęp do informacji na WH zapewniony jest za pośrednictwem strony internetowej. Wydział posiada swoją stronę, której wzór wpisuje się w architekturę strony ogólnouczelnianej. Na stronie znajdują się aktualne i kompleksowe informacje dotyczące: 1) Wydziału (struktura, strategia, regulaminy, aktualności), 2) Kandydatów na studia (oferta dydaktyczna, procedury), 3) Studentów (dokumentacja programu kształcenia, praktyki, prace dyplomowe), 4) Pracowników (rozwój naukowy), 5) Interesariuszy zewnętrznych (badania naukowe).

Cześć informacji znajduje się na poziomie uczelnianej strony internetowej. Są to głównie kwestie: 1) studenckie (Samorząd Studencki, Koła Naukowe), 2) współpracy międzynarodowej, 3) realizowanych projektów oraz 4) wewnętrzne akty prawne.

Należy podkreślić, że na stronach internetowych UKW oraz WH umieszczone są informacje dot. procedur, struktury i wyniki badań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Zarządzenie nr 90/2012/2013 Rektora UKW z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego ogólnouczelnianej procedury

ankietyzacji jakości kształcenia umożliwia zbieranie opinii studentów oraz pracowników kierunku *kulturoznawstwo* na temat dostępu do informacji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Dokumentacja programu kształcenia, w tym opisane efekty kształcenia, program studiów, a także protokoły z posiedzeń Rady Programowej kierunków *filologia polska* oraz *kulturoznawstwo* oraz Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia WH potwierdzają wykonywanie procedur dotyczących projektowania i zatwierdzania programu kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo*. Ponadto wskazane dokumenty są zgodne z wytycznymi zawartymi *Uchwale Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 45/2016/2017 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia Wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2017/2018 r.* oraz dokumentami wcześniejszymi w tym obszarze. Mankamentem opisanego procesu jest angażowanie studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. W przypadku pierwszych ma ono charakter częściowy (Rada Wydziału, formalna opinia Samorządu Studentów). Brak angażowania studentów w prace Rady Programowej oraz w systematyczne angażowanie ich w prace Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia WH. W przypadku interesariuszy zewnętrznych brak dowodów na ich udział w procesie projektowania i zatwierdzania programu kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo*. Problem ten nie wynika z braku procedur. Funkcjonuje bowiem *Procedura współpracy z interesariuszami zewnętrznymi na WH*. Należy w tym kontekście rozważyć podjęcie działań mających zbudować trwałe relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Proces projektowania i uchwalania kierunkowych efektów kształcenia na kierunku *kulturoznawstwo* należy ocenić jako zadowalający.

Skuteczność działań w obszarze monitorowania i przeglądu programu kształcenia na kierunku należy ocenić jako zadowalające. Procedury zawarte w Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Zasadach dokumentacji i weryfikacji realizacji efektów kształcenia na WH są realizowane w zakresie: 1) zbierania i analizowania badań ankietowych, 2) zbierania i analizowania sprawozdań i raportów dot. osiągnięcia efektów kształcenia, 3) projektowania, opiniowania i zatwierdzania zmian w programie kształcenia oraz 4) systematycznego zbierania informacji od interesariuszy wewnętrznych (głównie nauczycieli akademickich). Problem jest natomiast: 1) brak działań WSZJK w odniesieniu do praktyk na kierunku *kulturoznawstwo* oraz

2) brak angażowania studentów w proces monitorowania efektów kształcenia (poza wypełnianiem ankiet).

Ocenę publicznego dostępu do informacji należy ocenić w pełni. Wydział prowadzi stronę internetową, która pozwala na uzyskanie aktualnych i kompleksowych informacji adresowanych do interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych. ZO PKA zwraca jednak uwagę na konieczność podjęcia skuteczniejszych działań w obszarze przepływu informacji w kwestiach dotyczących: wyboru specjalności praktyk zawodowych, co studenci zgłaszali podczas spotkania z ZO PKA.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. podjąć działania w celu skutecznego (formalnego) zaangażowania przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w proces projektowania, monitorowania i przeglądu programu kształcenia;
2. w odniesieniu do praktyk podjąć działania przez Wydziałową Komisję ds. Studenckich i Jakości Kształcenia WH oraz Radę Programową w celu wyeliminowania nieścisłości w określeniu jej statusu;
3. ponadto rozpocząć realizację procedur WSZJK umożliwiających monitorowanie i ewaluację praktyk;
4. umożliwić większe zaangażowanie studentów w pracę Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Jakości Kształcenia WH oraz rozważyć ich zaangażowanie w pracę Rady Programowej kierunku;
5. dostosować działania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie WH oraz kierunku do jego specyfiki oraz potrzeb, w celu zwiększenia skuteczności stosowanych rozwiązań.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Do minimum kadrowego na studiach I stopnia zgłoszono 14 osób, w tym 3 profesorów zwyczajnych, 7 osób ze stopniem doktora habilitowanego, 4 ze stopniem doktora. Ich dorobek mieści się w obszarze nauk humanistycznych, w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie kulturoznawstwo, dodatkowo także w dyscyplinie literaturoznawstwo.

Do minimum kadrowego na studiach II stopnia Jednostka zgłosiła 12 osób, w tym 2 profesorów tytularnych, 7 osób ze stopniem doktora habilitowanego, 3 ze stopniem doktora, wszystkie z dorobkiem naukowym w obszarze nauk humanistycznych, w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie kulturoznawstwo, dodatkowo w dyscyplinie literaturoznawstwo i językoznawstwo.

Jednostka spełnia zatem wymogi w zakresie minimum kadrowego na studiach I i II stopnia. Wszystkie osoby wskazane do minimum kadrowego na studiach I i II stopnia – 15 pracowników - reprezentują obszar nauki, dziedzinę oraz dyscyplinę, do której odnoszą się efekty kształcenia.

Ponadto zajęcia na kierunku prowadzą osoby spoza minimum kadrowego zatrudnione w Jednostce: w Katedrze Stylistyki i Pragmatyki Językowej, w Zakładzie Socjologii Polityki i Komunikowania Społecznego.

Ich dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe również odnosi się do obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscypliny: kulturoznawstwo, literaturoznawstwo i językoznawstwo. Większość kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *kulturoznawstwo* posiada dorobek w dwóch dyscyplinach, najczęściej kulturoznawstwa i literaturoznawstwa oraz językoznawstwa i historii sztuki, co umożliwia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

Nauczyciele akademicki reprezentujący obszar nauk humanistycznych prowadzą badania przede wszystkim w zakresie kultury literackiej, kultury filmowej i audiowizualnej oraz kultury popularnej, architektury i sztuki, a także językoznawstwa kulturowego. Wykładowcy realizują badania poświęcone zależnościom różnych dziedzin sztuki (film, teatr, literatura, komiks, architektura, design) i praktyk społecznych (religia, edukacja, moda) w kulturze dawnej i współczesnej. Ponadto nauczyciele akademicki prowadzą badania nad zagadnieniami z pogranicza kultury, polityki, historii idei, etyki i estetyki. Podejmują problematykę związaną ze sztuką totalitarną i procesami ideologizacji kultury (na przykładzie filmu i tekstów literackich), z różnymi formami kultury popularnej, ludycznej i jej związkami z folklorem dawnym i współczesnym, badają nawiązania intersemiotyczne i interkulturowe w

rozmaitych tekstach kultury. Poddają refleksji naukowej język dawny i współczesny (onomastyka), jego terytorialne odmiany (etnolingwistyka), jako jeden z komponentów tożsamości regionalnej, co jest wykorzystywane na zajęciach ze specjalności: kultura małych ojczyzn na II stopniu studiów. W polu ich zainteresowań jest także problematyka przestrzeni miasta (cykl publikacji zbiorowych: „Przestrzeń w kulturze współczesnej. Literatura, teatr, film”, T. 1 Bydgoszcz 2016; „Przestrzeń w kulturze współczesnej. Język, media, architektura”, T. 2, Bydgoszcz 2016, „Tożsamość. Kultura. Nowoczesność”, T. 1, Bydgoszcz 2017 i kolejne tomy w przygotowaniu: „Przestrzeń w kulturze współczesnej. Podziemia”, T. 3, a także „Tożsamość. Czas. Pamięć”, T. 2). Dorobek naukowy tej grupy nauczycieli akademickich jest więc kompleksowy, ma charakter interdyscyplinarny, odpowiada treściom programowym w zakresie przedmiotów kierunkowych i specjalizacyjnych realizowanych na specjalności: filmowo-teatralnej, moda w kulturze na I stopniu oraz kulturze popularnej i kulturze małych ojczyzn na stopniu II.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku *kulturoznawstwo* posiadają znaczące doświadczenie dydaktyczne. Wykorzystywane przez nich metody dydaktyczne są dostosowane do formy zajęć i służą zaangażowaniu studentów w proces uczenia, o czym przekonują przeprowadzone hospitacje. Uczestniczą w projektach popularyzujących wiedzę o kulturze wśród uczniów szkół średnich i współpracują z instytucjami kultury w Bydgoszczy (z Pałacem Młodzieży, Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury, Filmowym Klubem Mozaika), co wzbogaca metodykę pracy ze studentami i wspomaga proces dydaktyczny w zakresie otwarcia studentów na przyszłe środowisko pracy.

4.2

Zajęcia na kierunku *kulturoznawstwo* obsadzane są przez Dyrektora Instytutu, który bierze pod uwagę dwa główne, sprzężone ze sobą kryteria: zagwarantowanie pracownikom etatowym wypełnienia pensum, odpowiedni dorobek naukowo/dydaktyczny (i/lub doświadczenia w prowadzeniu danych zajęć). Obciążenia dydaktyczne w Instytucie są uzasadnione merytorycznie i zasadniczo zgodne z wykształceniem i doświadczeniem kadry. Seminaria dyplomowe (magisterskie), konwersatoria i ćwiczenia stanowiące uzupełnienie wykładów powierzane są głównie nauczycielom ze stopniem doktora habilitowanego, co jest w pełni możliwe z uwagi na dominującą liczbę samodzielnych pracowników w kadrze naukowo-dydaktycznej (3 profesorów, 21 osób posiada tytuł dr. hab., tylko 7 ma stopień dr.). Niemal wszystkie przedmioty obsadzane są zgodnie z zainteresowaniami i kompetencjami nauczycieli odpowiedzialnych w i ich wykształceniu akademickim oraz dorobku naukowym, który ma

charakter interdyscyplinarny. Można zgłosić jedynie zastrzeżenia do obsady trzech przedmiotów: *Wprowadzenie do nauki o teatrze*, *Teatr współczesny* oraz *Marketing w kulturze*, prowadzonych przez nauczycieli z pewnością z dużym doświadczeniem dydaktycznym, ale nie wykazujących w swym dorobku prac powiązanych z problematyką zajęć, co może mieć wpływ na jakość kształcenia.

Mała liczba studentów sprawia, że potencjał badawczy i naukowy pracowników nie może być w pełni wykorzystany w sytuacji, w której nie można uruchomić wszystkich specjalizacji.

W przygotowaniu oferty programowej (nowe specjalizacje) bierze się pod uwagę oczekiwania studentów, co nie zawsze ułatwia powiązanie dydaktyki z prowadzonymi przez pracownikami badaniami. Wyniki swoich badań nauczyciele akademicy wykorzystują najczęściej w ramach *Zajęć specjalnościowych* (na studiach I i II stopnia) oraz *Seminarium dyplomowego*. Rozbudowanie puli przedmiotów do wyboru mogłoby pomóc przezwyciężyć ten problem.

Kadra zachęca także studentów do uczestnictwa w organizowanych przez Instytut wydarzeniach naukowych i mobilizuje ich do udziału w ważnych wydarzeniach kulturalnych organizowanych w regionie (jak np. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage, w wystawach BWA Galerii Miejskiej w Bydgoszczy, w projekcjach i dyskusjach Klubu Miłośników Filmu „Mozaika”, z którym Instytut podpisał umowę o współpracy).

4.3.

Jednostka przykłada dużą wagę do rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej. W ciągu pięciu ostatnich lat stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych uzyskało aż 9 osób, 1 - uzyskała tytuł profesora.

W celu motywowania pracowników do rozwoju naukowego, regularnie rozsyłane są informacje o kongresach, konferencjach, sympozjach i konkursach grantowych. Dyrekcja zachęca do wyjazdów na staże, pobyty badawcze, jednak limituje wyjazdy pracowników w ramach Programu Erasmus+, co utrudnia kontynuowanie współpracy z ośrodkami uniwersyteckimi poza Polską. Szczupłe środki na badania rozdzielane są w taki sposób, by przede wszystkim umożliwić publikacje naukowe pracowników Instytutu i udział w konferencjach.

Pracownicy Instytutu uczestniczą również w międzynarodowej mobilności akademickiej, współpracując z różnymi instytucjami zagranicą (dotyczy to wyjazdów kadry naukowej do zagranicznych ośrodków badawczych, jak również przyjmowanie zagranicznych gości w ramach zajęć (Erasmus +) i rozwijając wspólne z partnerami zagranicznymi projekty naukowe.

Udział w tych projektach odbywa się najczęściej dzięki indywidualnym kontaktom pracowników, a nie w ramach umów UKW z innymi uniwersytetami.

Dobór kadry odbywa się w drodze konkursowej, a istotnymi narzędziami realizacji polityki kadrowej są: okresowa ocena dorobku naukowego (wcześniej dokonywana co 2 lata, obecnie co 4 lata) i osiągnięć dydaktycznych (tzw. „nagrody dydaktyczne”), hospitacje zajęć dydaktycznych oraz semestralna ewaluacja zajęć przeprowadzana przez studentów (mało miarodajna w związku z niewielką liczbą ankietowanych). System oceny, choć kompleksowy i wieloaspektowy, uwzględniający obok osiągnięć naukowych, także osiągnięcia w pracy dydaktycznej nie skutkuje finansowym wsparciem prowadzonych przez pracowników badań i ich rezultatów (brakuje gratyfikacji dla autorów książek monograficznych). Pracownikom naukowo-dydaktycznym, trudno uzyskać urlopy naukowe i obniżkę pensum w związku z prowadzonymi badaniami, Brakuje im również szkoleń w zakresie przygotowania grantów sprofilowanych pod kątem nauk humanistycznych. Kryteria przyznawania nagród, z wyjątkiem nagród „awansowych”, nie są jasno sformułowane i nie są podane do wiadomości pracowników. Sposób nagradzania pracowników nie jest dla wszystkich pracowników transparentny.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Minimum kadrowe na studiach I i II stopnia zostało spełnione. Kompetencje kadry zarówno wymienionej w minimum kadrowym jak i poza nim odpowiadają obszarowi i dziedzinie oraz dyscyplinom, do których kierunku został przypisany. Pracownicy Instytutu przede wszystkim prowadzą aktywną działalność naukową. Są w pełni kompetentni do prowadzenia przedmiotów specjalistycznych o charakterze ogólnoakademickim. Poza trzema przypadkami ZO nie stwierdził niewłaściwego przypisania przedmiotów pracownikom naukowo-dydaktycznym. Nauczyciele akademicy swoje doświadczenia i kontakty z instytucjami kultury wykorzystują do aktywizowania studentów do działalności na rzecz rozwoju kultury Bydgoszczy i dziedzictwa kulturowego lokalnych miejscowości. Jednak zainteresowanie studentów przedmiotami o nachyleniu praktycznym sprawia, że potencjał naukowy kadry nie może być w pełni wykorzystany. Polityka kadrowa prowadzona w Jednostce zmierza do zapewnienia kadry naukowo-dydaktycznej, której kwalifikacje odpowiadają prowadzonym w niej kierunkom studiów i realizowanym w ich ramach specjalizacjom. Pozytywnym jej efektem jest zwiększanie się liczby osób ze stopniem doktora habilitowanego. System oceny kadry, choć kompleksowy i wieloaspektowy, wdrażany jest stopniowo. Problemem jest pozyskiwanie informacji z ankiet ewaluacyjnych.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. w obsadzie zajęć *Wprowadzenie do nauki o teatrze*, *Teatr współczesny* oraz *Marketing w kulturze*, realizowanych na studiach I stopnia, zapewnić zgodność wymaganych treści przedmiotu z wykazanym przez prowadzących zajęcia dorobkiem naukowym;
2. służyć silniejszym formalno-administracyjnym wsparciem pracowników w zakresie pozyskiwania grantów badawczych Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki;
3. usprawnić proces pozyskiwania ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów, niezbędnych do kompleksowego oceniania kadry i prowadzenia polityki kadrowej.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym Jednostki z uwagi na specyfikę kierunku koncentruje się na uczestnictwie w życiu kulturalnym Bydgoszczy oraz wokół popularyzacji wiedzy kulturowej wśród społeczności miasta i regionu. Podejmowane inicjatywy dotyczą m.in. udziału w Festiwalu Nauki, Dniach Humanisty, Bydgoskim Trójkącie Literackim i Dniach Jiriego Menzla – te dwie ostatnie inicjatywy były organizowane przez Miejskie Centrum Kultury; Dniach Anime - organizowanych przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury. Wspólnie z Biblioteką UKW Jednostka współprowadzi otwarty cykl wykładów: Wrota wyobraźni: Akademickie spotkania z literaturą. W spotkaniach tych uczestniczą zapraszani pisarze i wydawcy. Szczególne miejsce w popularyzacji kultury znajduje cykl 9 wykładów dyskusyjnych wygłoszonych dla osób ubogich i bezdomnych. Inicjatywa ta jest efektem współpracy i działalności ze Zgromadzeniem Sióstr Albertynek w Bydgoszczy. Pracownicy Jednostki prowadzą wykłady w Uniwersytetach Trzeciego Wieku w Bydgoszczy i w regionie np. w Szubinie, Barcinie, Nakle, Świeciu nad Wisłą, Gąsawie oraz w Akademii Sztuk Wszelakich.

Ponadto angażują się w prowadzenie warsztatów i wykładów dla uczniów szkół bydgoskich w ramach programu Zdolni znad Brdy i Forum Olimpijczyków.

Kolejną płaszczyzną w kontaktach z otoczeniem społecznym jest rola ekspercka, jaką podejmują nauczyciele akademicy z zakresu kultury i językoznawstwa przez prowadzenie poradnictwa w zakresie m.in. kultury nazewniczej. Występują z licznymi prelekcjami – eksperckimi przed filmami w ramach cyklicznych spotkań w Pałacu Młodzieży w Bydgoszczy, DKF Niespodzianka i KMF Mozaika w Bydgoszczy, jak również DKF Cisza w Chojnicach.

Jednostka współpracuje również z Radiem PIK, Urzędem Miasta, Stowarzyszeniem Obywateli Bydgoszczy współorganizując konferencje tematycznie nawiązujące do życia kulturalnego miasta.

Większość podejmowanych inicjatyw ma pośrednio wpływ na proces prowadzonej dydaktyki na kierunku *kulturoznawstwo*, bowiem wpływa na pozyskiwanie nie tylko doświadczenia w kontaktach z interesariuszami zewnętrznymi, ale pozwala na orientację w zakresie potrzeb umiejętności praktycznych niezbędnych absolwentom na zmieniającym się rynku pracy, a czego dowodem jest w prowadzenie na kierunku o profilu ogólnoakademickim przedmiotów i zajęć noszących znamiona zajęć o charakterze praktycznym (np. dotyczy to umiejętności organizacji podejmowanych działań w zakresie kultury, projektowania kultury). Wprowadzenie takiej tematyki do programu kształcenia jest odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania studentów, ale także a może przede wszystkim pracodawców. Brak ze strony Jednostki możliwości zatrudnienia osób z doświadczeniem praktycznym (zdobytym poza uczelnią) z uwagi na blokadę etatów może wpływać destabilizująco na realizację programu na kierunku *kulturoznawstwo*.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Działania podejmowane przez pracowników IFPiK oraz studentów kierunku *kulturoznawstwo* wpisują się w pełni swoją aktywnością w obraz życia i kultury miasta Bydgoszczy oraz regionu. Jednostka wyraźnie zaznacza swoją obecność na płaszczyznach popularyzacji wiedzy kulturowej, eksperckiej oraz naukowej w zakresie prowadzonych badań przez kadrę naukowo-dydaktyczną w zakresie dyscypliny do której przypisano kierunek. Pomimo podejmowanych inicjatyw współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (które oparta są bardziej o kontakty o charakterze nieformalnym) i zaznaczonej aktywności Jednostki w popularyzowaniu kultury w regionie, to ZO PKA nie znajduje w pełni potwierdzenia udziału ich w projektowaniu programu kierunku nawet w zakresie częściowym, jak to ma miejsce w przypadku

interesariuszy wewnętrznych. Wkład ich ograniczył się do roli uświadomienia ograniczeń w programie kierunku, a nie bezpośrednim zaangażowaniu w jego projektowanie (brak stałej obecności lub na zasadach eksperckich przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w komisjach jakościowych, Radzie programowej, nie są prowadzone badania ewaluacji w zakresie opiniowania na temat jakości kształcenia prowadzonej na kierunku np. w odniesieniu do oceny praktyki zawodowej).

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. podjąć działania zmierzające do sformalizowania współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz stworzenia możliwości zaangażowania ich w ocenę programu kształcenia.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia nie jest mocną stroną ocenianego kierunku. Program studiów w dużym stopniu uwzględnia najnowsze badania zagraniczne, a także zagadnienia związane z kulturą w perspektywie światowej. W procesie kształcenia nie uczestniczą jednak badacze zagraniczni, choćby w charakterze wykładowców gościnnych.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość wyjazdu na wymiany zagraniczne, lecz studenci nie wykazują szczególnego zainteresowania wyjazdami. W ciągu czterech ostatnich lat 11 studentów *kulturoznawstwa* skorzystało z możliwości, jakie stwarza program Erasmus/Erasmus+. Wybierali najczęściej uniwersytety w Hiszpanii (Universidad de Granada, AIESEC, Universidad de la Laguna), we Włoszech (Associazione Perugia Erasmus Project, Event Management), w Chorwacji (University of Zagreb) oraz w Niemczech (Kraszewski Museum). Studenci przyznali, iż znana jest im oferta wymiany, lecz nie są nią zainteresowani ze względu na specyfikę kierunku i dalsze plany związane z pracą w zawodzie. Umiejdzynarodowieniu kierunku nie sprzyja także poziom nauki języków obcych (zmniejszenie liczby godzin przypisanych na lektorat). Studenci nie mają możliwości wyboru nauczanego

języka, gdyż jest im oferowany wyłącznie lektorat z języka angielskiego. Studenci przyznali, iż chcieliby mieć możliwość nauki innych języków, a także poznawania słownictwa specjalistycznego, które będzie im przydatne w dalszej pracy.

Zdecydowanie większy udział w Programie Erasmus + wykazuje kadra naukowo-dydaktyczna. Pracownicy w ramach programu wyjeżdżają na wykłady i zajęcia do Nitry (Uniwersytet Konstantina Filozofa) do Hiszpanii (Uniwersytet La Laguna) i Niemiec (European University Viadrina, Frankfurt Oder). Wyjazdy pracowników są jednak limitowane.

Jednostka prowadzi współpracę naukową z Katedrą Slawistyki Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Ostrawskiego w Ostrawie z Zentrum für Interdisziplinäre Polenstudien Europa (Frankfurt Oder), z Katedrą Literatury i Języka Polskiego Uniwersytetu w Zagrzebiu (Chorwacja), z National Research University Higher School of Economics, Moscow; uczestniczyli w grupie Linguistic Politeness Research Group. Podjęła także współpracę z niemieckim Muzeum Dzwonów w Greifenstein, Grildią Karylionistów i Kampanologów w Szwajcarii; Reńskim Instytutem Nauki o Dzwonach; International Society for Iberian-Slavonic Studies — CompaRes (Lizbona). Ich efektem są realizowane projekty badawczo -dydaktyczne, konferencje, sympozja. Jednak nie są to projekty obejmujące grupy studentów, przede wszystkim dotyczą konkretnych pracowników, którzy biorą udział w międzynarodowych publikacjach i zasiadają w radach naukowych czasopism zagranicznych, są także członkami w towarzystwach naukowych, m. in. Historii Porównawczej Teatru, Opery i Baletu; European Network for Cinema and Media Studies; Association for Slavic, East European and Eurasian Studies; Współpraca międzynarodowa opiera się na kontaktach indywidualnych, brak jest natomiast umów formalnych z uczelniami zagranicznymi.

Szczegółowe osiągnięcia we współpracy międzynarodowej wykazane zostały w *Raporcie samooceny*.

Zajęcia z języka angielskiego na *kulturoznawstwie* są oferowane w minimalnym zakresie. Jest to jeden z czynników, który wpływa na umiędzynarodowienie studiów na ocenianym kierunku w ograniczonym zakresie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci mają możliwość uczestniczenia w programach wymiany i praktyk zagranicznych, są poinformowani o ofercie i warunkach rekrutacji, jednak nie często korzystają z tej oferty wyjazdów ze względu na specyfikę kierunku, obecną pracę i dalsze plany zawodowe.

Wydział nawiązał współpracę z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. W ramach programu Erasmus i Erasmus+ pracownicy prowadzili zajęcia dydaktyczne m.in. w Uniwersytecie w

Tartu w Estonii, Uniwersytecie w Shumen w Bułgarii, Uniwersytecie Viadrina, Frankfurt Oder w Niemczech. Wyjazdy pracowników na uczelnie wyższe w różnych krajach Europy są podejmowane jednak przede wszystkim w ramach prywatnych niesformalizowanych kontaktów pracowników.

Studenci mają możliwość nauki języka angielskiego, jednak oferta lektoratów jest dla nich niewystarczająca a w trakcie zajęć nie mają możliwości poznania terminologii, która byłaby im przydatna w dalszej pracy.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. podjąć skuteczne działania na rzecz intensyfikacji współpracy międzynarodowej, zwiększyć wykorzystanie możliwości, jakie daje program Erasmus+ w zakresie wymiany studentów i pracowników;
2. zadbać, aby podpisywane umowy w ramach programu Erasmus+ były dostosowane do specyfiki kierunku;
3. zintensyfikować starania o pozyskanie grantów międzynarodowych, co pozwoli na bardziej systematyczne kontakty z uczelniami zagranicznymi;
4. zadbać o sformalizowanie współpracy z zagranicznymi uniwersytetami, która najczęściej w chwili obecnej opiera się na indywidualnych kontaktach pracowników Instytutu.

7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Instytut Filologii i Kulturoznawstwa ma swoją siedzibę w jednym budynku przy ul Jagiellońskiej, w którym może dysponować reprezentacyjną, choć mało nowoczesną aulą wykładową im. Tadeusza Nowakowskiego na 150 miejsc, 13 salami ćwiczeniowymi i 1

pracownią komputerową na 15 stanowisk. W wyposażeniu Instytutu jest przenośny sprzęt multimedialny: 2 rzutniki pisma, 7 projektorów, 54 komputery oraz 28 notebooków i 1 odtwarzacz DVD. Nie wszystkie sale dydaktyczne mają zaciemnienie, co utrudnia wykorzystanie na zajęciach projektora. Poza tym wielkość, wyposażenie i liczba tych pomieszczeń, zważywszy na liczbę aktualnych studentów, są odpowiednie do realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku.

Dzięki stanowiskom komputerowym umieszczonym w budynku oraz Naukowej Sieci Komputerowej UKW, która wspólnie z sieciami jednostek naukowych Bydgoszczy tworzy Naukową Sieć Komputerową UKW, studenci mają swobodny dostęp do Internetu.

Budynek, w którym realizowane są zajęcia na kierunku *kulturoznawstwo*, jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami motorycznymi, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich, które mogą korzystać z windy zewnętrznej. Numery sal nie są opisane pismem punktowym, co w przypadku osób słabowidzących może stanowić problem. Już po wyjeździe ZO Jednostka zwróciła się z wyjaśnieniem sytuacji do Biura Osób Niepełnosprawnych i przesłała odpowiedź wyjaśniającą w piśmie kierowanym do Dyrektora Instytutu z dnia 24.04.2018 r., w którym poinformowała o powołaniu 10 marca 2017 r. Uczelnianego Zespołu ds. Likwidacji Barrier Architektonicznych. Zadaniem powołanego zespołu jest przeprowadzenie audytu wszystkich budynków należących do UKW. Na jego podstawie zostanie opracowany Uczelniany Plan Likwidacji Barrier Architektonicznych dostosowania obiektów do potrzeb osób niewidzących i słabowidzących (nie przedstawiono jednak harmonogramu prac). W chwili obecnej BON nie potwierdza obecności studentów niewidzących/słabowidzących.

ZO stwierdza brak wydzielonej przestrzeni dla studentów pozostających na terenie Uczelni pomiędzy zajęciami.

7.2.

Ze względu na specyfikę studiów humanistycznych, w celu wykonania zadań związanych z kierunkiem (egzaminy, zaliczenia, prace własne, przygotowanie do zajęć), studenci korzystają w dużym zakresie z zasobów bibliotecznych Biblioteki Głównej UKW, nowy budynek oddany do użytku w 2013 roku, zapewniającej szeroki dostęp do zasobów cyfrowych zarówno stacjonarnie, jak i online. Zbiory Biblioteki obejmują obecnie ponad 800 tysięcy jednostek, wśród których znajduje się także pokaźny zbiór literatury oraz specjalistycznych czasopism z zakresu kulturoznawstwa. Zgłaszane przez prowadzących zajęcia na kierunku *kulturoznawstwo* najnowsze publikacje są w krótkim czasie zakupywane, biblioteka bowiem nie jest na liście bibliotek otrzymujących obowiązkowy egzemplarz. Ponadto studenci mogą korzystać z

różnych baz elektronicznych: EBSCO, zawierającą pełnotekstowe i bibliograficzne bazy danych, m. in. Academic Search Complete, Medline, Agricola, Eric czy Newspaper Source; łącznie oferujących kilka tysięcy tytułów czasopism z wielu dziedzin nauki; WILEY, dająca pełnotekstowy dostęp do czasopism z nauk ścisłych, humanistycznych i społecznych, obejmującą roczniki archiwalne od 1997 roku; SCIENCE DIRECT, dającą pełnotekstowy dostęp do czasopism wydawanych przez Elsevier Science, obejmującą roczniki od 1995 r. oraz bazy zakupionej w ostatnim czasie Project MUSE, która zawiera kolekcję czasopism naukowych z dziedziny humanistyki i nauk społecznych.

W bardzo nowoczesnym budynku Biblioteki UKW o powierzchni 18 000 m² znajdują się nowoczesne magazyny, pracownie internetowe i multimedialne, czytelnie, pomieszczenia do pracy indywidualnej i grupowej, sale dydaktyczne, jak również duży obszar z wolnym dostępem do półek oraz przestrzenie społeczne, wystawowe i sala konferencyjna mieszcząca 200 osób. Biblioteka posiada 50 stanowisk komputerowych przeznaczonych dla studentów oraz bezprzewodowy dostęp do Internetu.

Budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (posiada m.in. windy, napisy w języku Braille'a, usługę Tłumacza Migam w Oddziale Wypożyczeń oraz specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie). W czytelni biblioteki znajdują się stanowiska dla osób niewidomych, niedowidzących, niesłyszących i ograniczonych ruchowo, posiadające specjalistyczne oprogramowanie. Biblioteka została uhonorowana dyplomem „Przyjazny 2013”, należy również do sieci Bibliotek Bez Barier.

Pewną niedogodnością dla studentów i pracowników jest to, że Biblioteka UKW znajduje się w sporej odległości od budynku Instytutu Filologii i Kulturoznawstwa. Warto podkreślić jednak ścisłą współpracę personelu Biblioteki z pracownikami Instytutu, którzy mogą po wcześniejszym zgłoszeniu prowadzić zajęcia dydaktyczne w salach biblioteki do tego przystosowanych i wykorzystywać zbiory biblioteczne przygotowane przez pracowników zgodnie z zamówieniem.

7.3.

Jednostka monitoruje i stale zabiega u Władz Uczelni o doskonalenie infrastruktury dydaktycznej. Wymiana komputerów w pracowni komputerowej w ostatnim czasie pozwoliła wyposażać w nie sale dydaktyczne. Nadal jednak potrzeby Jednostki, przede wszystkim w zakresie sprzętu multimedialnego, są duże (konieczność wymiany starego na nowy).

Studenci nie biorą udziału w procesie monitorowania i doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i naukowej. System biblioteczno - informacyjny jest ogólnouczelniany, co

powoduje, że interesariusze wewnętrzni wizytowanego kierunku nie posiadają informacji na temat udziału przedstawicieli Samorządu Studenckiego w wyżej wymienionym procesie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Baza dydaktyczna i naukowa Instytutu Filologii i Kulturoznawstwa, prowadzącego kierunek *kulturoznawstwo*, swoimi rozmiarami dostosowana jest do liczby i potrzeb studentów. Jej wyposażenie, choć wymaga uzupełnienia i unowocześnienia, umożliwia osiągnięcie zakładanych dla ocenianego kierunku efektów kształcenia.

Baza dydaktyczno-naukowa Instytutu spełnia też wymogi przepisów BHP oraz jest dostosowana w dużym stopniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia zapewnia bezprzewodowy dostęp do Internetu na terenie swych obiektów.

System biblioteczny składa się z bogato wyposażonej Biblioteki Głównej UKW, do której, w wyniku centralizacji, przeniesione zostały zbiory bibliotek wydziałowych. Zakres tematyczny oraz zasięg językowy zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych Biblioteki Głównej odpowiada potrzebom wynikającym z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym w szczególności osiągania efektów kształcenia, oraz mających na celu przygotowanie studentów do prowadzenia badań na I stopniu studiów i zapewnienie im udziału w badaniach na II stopniu studiów.

Dobre praktyki

Wygospodarowanie w budynku Biblioteki Głównej nie tylko przestrzeni wystawienniczej (galeria), ale również przestrzeni do prowadzenia zajęć. W bogatej ofercie sal konferencyjnych i audytoryjnych znajdują się również sale dydaktyczne, co umożliwia pracownikom Instytutu bezkolizyjnie prowadzenie specjalistycznych zajęć wymagających pracy z materiałami zgromadzonym w Bibliotece.

Zalecenia

Należy:

1. doposażyć Instytut w sprzęt audiowizualny;
2. zainstalować w salach dydaktycznych żaluzje/rolety, co jest niezbędne do prowadzenia zajęć na specjalności filmowo-teatralnej kierunku kulturoznawstwo, tym bardziej, że cieszy się ona od lat niesłabnącą popularnością;

3. podnieść komfort pracy w budynku z uwagi na jego lokalizację (montaż klimatyzacji).

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Studenci kierunku *kulturoznawstwo* mają zapewnione wsparcie w procesie uczenia się i osiągania zakładanych efektów kształcenia, podobnie jak dostęp za pośrednictwem strony internetowej do planów i programów zajęć. Sylabusy przedmiotów przedstawiane są na pierwszych zajęciach przez nauczyciela akademickiego. Zasady zaliczania przedmiotów są im znane. Realizowane są one w formach przewidzianych programem studiów z wykorzystaniem metod aktywizujących pracę studentów, zwłaszcza na II stopniu studiów liczba metod aktywizujących wzrasta w stosunku do I stopnia. Najczęściej spotykaną formą zaliczenia przedmiotów jest egzamin ustny lub pisemny (forma opisowa lub w postaci testu wiedzy). Zasady zaliczenia przedmiotu są przejrzyste i sprawiedliwe. Ocena pracy dokonywana jest w krótkim okresie czasu, a następnie wyniki przedstawiane są studentom. Ponadto istnieje możliwość indywidualnej konsultacji pracy zaliczeniowej wraz z uzyskaniem wyjaśnienia błędów. Wyznaczane terminy poprawkowe pozwalają na ponowne przygotowanie się do egzaminu i uzupełnienie wiedzy.

Na Wydziale Humanistycznym aktywnie działa studencki ruch naukowy. Największą aktywność z pośród zarejestrowanych kół wykazuje Koło Podróży Literackiej. Niestety wśród członków kół naukowych nie ma przedstawicieli kierunku *kulturoznawstwo*. Ruch studencki reprezentowała na spotkaniach z ZO PKA studentka kierunku *filologia polska*, co zdaje się potwierdzać w pełni brak studentów *kulturoznawstwa* w kołach naukowych.

W Jednostce prowadzącej wizytowany kierunek studiów funkcjonuje organ Samorządu Studentów, który wspierany w swojej działalności jest przez Władze Wydziału. Do ich dyspozycji oddano pomieszczenie, które przeznaczono na siedzibę Samorządu. Ponadto mają oni możliwość swobodnego korzystania z infrastruktury Wydziału.

Wydziałowa Rada Samorządu Studentów jest aktywnym współorganizatorem życia kulturalnego społeczności akademickiej przez organizację wydarzeń kulturalno-społecznych takich jak: zbiórka krwi, czy otrzęsiny. Samorząd studentów jest też organizatorem spotkań ze

studentami I roku, na którym to poznają prawa i obowiązki studenta oraz udzielane są im wszelkie niezbędne informacje związane z realizacją procesu kształcenia. Członkowie Samorządu studentów przeprowadzają ankietyzację wśród studentów na temat warunków zaliczenia poszczególnych modułów programu studiów. Badanie to przeprowadzane jest w formie papierowej i jest anonimowe. Liczba ankietowanych w tak tradycyjnie prowadzonej ankietyzacji jest wysoka, co pozwala na prowadzenie analiz, które przedstawiane są Władzom Jednostki, a następnie Uczelni. Członkowie Wydziałowej Rady Samorządu Studentów angażowani są w prace Rady Wydziału, a także w prace Komisji Stypendialnych. Mają jednak miejsce sytuacje w których system komunikowania jest zaburzony, bowiem nie zawsze przedstawiciele studentów do Rady Wydziału są informowani o organizowanych spotkaniach. Konsultacje z kadrą dydaktyczną mają miejsce w trakcie dyżurów dostosowanych do potrzeb studentów, ale mają miejsce również konsultacje indywidualne po zakończonych zajęciach, w trakcie których na bieżąco mogą uzyskać informacje w zakresie osiągniętych efektów kształcenia. Dodatkowo możliwy jest kontakt z pracownikami naukowo-dydaktycznymi za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Na pierwszych zajęciach każdy nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia na wizytowanym kierunku zobowiązany jest i udostępnia sylabus w formie tradycyjnej (papierowej), a także informuje o warunkach zaliczenia przedmiotu. Ponadto studenci *kulturoznawstwa* mają dostęp do dodatkowych materiałów, które wykorzystywane są podczas zajęć dydaktycznych.

Wybór promotora pracy dyplomowej dokonywany jest za pośrednictwem wniosku składanego przez studenta do pracowników dziekanatu. Studenci od opiekunów roku otrzymują listę wykładowców, którzy mogą pełnić funkcję opiekuna pracy dyplomowej. Osoby zainteresowane umawiają się indywidualnie na konsultację po których dokonują wyboru promotora. Rozpatrzenie złożonego, pisemnego wniosku należy do nauczyciela akademickiego, który obejmuje funkcję promotora pracy dyplomowej. Obowiązujący w Instytucie system wyboru promotora jest w pełni satysfakcjonujący dla studentów *kulturoznawstwa*. Zasady procesu dyplomowania i warunków egzaminu dyplomowego są zrozumiałe dla studentów i dostępne na stronie internetowej uczelni.

Studenci korzystają z systemu internetowego – USOS. Umożliwia im on obsługę procesu dydaktycznego w zakresie np. rejestracji na zajęcia, obsługę wniosków i decyzji, a także obsługę płatności. Za pośrednictwem indywidualnego konta student może również brać udział w ogólnouczelnianej ankietyzacji dotyczącej oceny procesu dydaktycznego.

Opieka i wsparcie udzielane studentom wizytowanego kierunku uwzględnia również potrzeby osób z niepełnosprawnościami m.in. przez możliwość uzyskania indywidualnej organizacji

studiów (IOS) lub indywidualne rozpatrywanie ich potrzeb przez Biuro Obsługi Niepełnosprawnych (BON). Na Uczelni dodatkowo powołany jest Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami. Za obsługę administracyjną odpowiadają pracownicy dziekanatu System stypendialny, w tym przyznawane stypendium Rektora jest czynnikiem motywującym studentów do osiągania lepszych wyników. Zasady ich przyznawania są znane, przejrzyste i nie budzą zastrzeżeń w ocenie ZO oraz społeczności studentów.

Pozytywnie należy ocenić zasady pracy i obsługi administracyjnej kierunku. Kontakty i sposób komunikacji pomiędzy pracownikami administracyjnymi Jednostki i Wydziału a studentami należy uznać za prawidłowe i niebudzące zastrzeżeń (mimo wcześniejszych zastrzeżeń do komunikacji z Samorządem Studentów).

Każdy student *kulturoznawstwa* ma możliwość ubiegania się o Indywidualną Organizację Studiów (IOS). Indywidualny plan studiów (IPS) oraz indywidualną organizację studiów (IOS), umożliwiają studentom dostosowanie procesu kształcenia i toku studiów do indywidualnych potrzeb. Informacje o warunkach korzystania z tych form wsparcia opisane są w *Regulaminie Studiów*. Z form IOS i IPS korzystają studenci *kulturoznawstwa*, zwłaszcza osoby dla których jest to drugi kierunek studiów lub gdy pracują zawodowo. Studentom znane są zasady i warunki ubiegania się o IOS i IPS.

W uczelni funkcjonuje Biuro Karier odpowiedzialne za prowadzenia ankietyzacji i analizy losów absolwentów UKW. Wyniki prezentowane są Władzom Jednostki. W ramach swojej działalności Biuro organizuje szkolenia z zakresu umiejętności miękkich. Posiada i udostępnia bazę aktualnych ofert pracy, placówek do odbycia praktyk zawodowych, czy staży. W chwili obecnej realizowany jest projekt *Biuro Karier pomostem do kariery*. Projekt ten ma na celu badanie kompetencji, prowadzenie doradztwa zawodowego oraz coachingu kariery. W projekcie tym odnotowano udział studentów *kulturoznawstwa* (prywatna inicjatywa studentów).

Niestety stopień zainteresowania współpracą ze strony Jednostki i przedstawianą ofertą BK jest bardzo niski. Jednostka nie występuje do pracowników Biura z wnioskami o organizację spotkań i wydarzeń dostosowanych do potrzeb studentów ocenianego kierunku z uwzględnieniem specyfiki kierunku *kulturoznawstwo*.

8.2

Ocena kadry wspierającej proces kształcenia jest dokonywana przez studentów w oparciu o okresowo prowadzoną ankietyzację. Badanie to przeprowadzane jest za pośrednictwem systemu USOS i zapewnia anonimowość studentom (bardzo niski stopień wypełniania ankiet w

systemie elektronicznym). W samoocenie deklarowanej przez Jednostkę lepszym i bardziej skutecznym rozwiązaniem wydaje się wprowadzenie ankietyzacji w formie tradycyjnej - papierowej.

Studenci nie dokonują formalnej oceny infrastruktury dydaktycznej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka zapewnia wsparcie merytoryczne i finansowe kołom naukowym oraz Wydziałowemu Samorządowi studentów. Przedstawiciele tych grup wskazali dobrą komunikację z Władzami Jednostki, jako pozytywny czynnik wpływający na ich działalność. Opieka i wsparcie uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów. W opinii tej grupy społeczności akademickiej atutami kierunku jest indywidualne podejście nauczycieli akademickich w trakcie procesu kształcenia.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. podjąć współpracę z pracownikami Biura Karier (BK) w celu dostosowania oferty BK do specyfiki potrzeb kierunku;
2. wypracować skuteczne metody i narzędzia pozyskiwania informacji w odniesieniu do oceny infrastruktury przez studentów;
3. podjąć działania w celu zwiększenia przepływu informacji pomiędzy Jednostką a Samorządem studentów.

4. 7. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Na wizytowanym kierunku, *kulturoznawstwo* prowadzonym na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy nie dokonywano wcześniej oceny programowej.

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Nie dotyczy	Nie dotyczy

